

Visit Finland

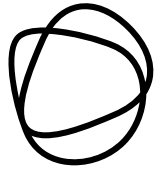
Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

VALTAKUNNALLINEN JA ALUEELLINEN MATKAILUTILINPITO

Matkailun talous- ja työllisyysvaikutukset 2019-2020

VISIT FINLAND TUTKIMUKSIA

Visit Finland

VALTAKUNNALLINEN JA ALUEELLINEN MATKAILUTILINPITO

Matkailun talous- ja työllisyysvaikutukset 2019-2020

VISIT FINLAND TUTKIMUKSIA

Business Finland, Visit Finland
Helsinki 2022

TIIVISTELMÄ

Matkailutilinpito kuvaa laajasti matkailun talous- ja työllisyysvaikutuksia. Tämä raportti sisältää vuoden 2019 tiedot sekä vuoden 2020 ennakkotiedot valtakunnallisesti ja maakunnittain. Keskeisiä tietoja ovat matkailukysyntä, matkailun aikaansaama arvonnäkö (bkt) ja työllisyys matkailutoimialoilla.

Vuoden 2020 maaliskuussa alkanut COVID-19 pandemia ja siitä aiheutuneet rajoitukset vaikuttivat voimakkaasti matkailuun. Ennen pandemiaa matkailun osuus bkt:sta pysytteli 2,7 prosentissa, mutta vuoden 2020 ennakkotietojen mukaan matkailun osuus väheni kokonaisen prosenttiyksikön 1,7 prosenttiin.

Matkailun kokonaiskysyntä oli 9,7 miljardia euroa vuonna 2020, mikä oli 6,6 miljardia euroa (41 %) vähemmän kuin vuonna 2019. Ulkomainen matkailukysyntä väheni 3,8 miljardia euroa (71 %) ja kotimainen matkailukysyntä 2,8 miljardia euroa (26 %). Kotimaisen matkailukysynnän osuus nousi 67 prosentista 84 prosenttiin. Kotimainen matkailukysyntä koostui lähes kokonaan kotimaanmatkailusta, koska suomalaisten ulkomaanmatkailu ja siitä kotimaahan jäävä kysyntä pieneni murto-osaan aiemmasta.

Pandemian vaikutukset näkyivät varsin eri suuruisina maakunnasta riippuen. Voimakkaimmin matkailukysyntä supistui niissä maakunnissa, joissa ulkomaisen matkailukysynnän osuus oli merkittävä ennen pandemiaa. Uudenmaan matkailukysyntä supistui 55 prosenttia (4,5 mrd. euroa) vuonna 2020. Toisessa ääripäässä Etelä-Savon matkailukysyntä väheni vain 6 prosenttia ja Pohjois-Karjalan 9 prosenttia.

Vuoden 2020 ennakkotietojen mukaan työllisten määrä väheni 25 400 henkilöllä (16 %) ja matkailutoimialoilla työskenteli yhteensä 128 700 henkilöä. Työtunteja matkailutoimialoilla tehtiin 22 prosenttia (55 milj. tuntia) vähemmän kuin ennen pandemiaa.

Tarkemmat tietokantataulukot on julkaistu Visit Finlandin Rudolf-tilastopalvelussa.

SAMMANFATTNING

Turismräkenskaperna beskriver turismens inverkan på ekonomin och sysselsättningen på ett övergripande plan. Denna rapport omfattar uppgifterna om 2019 och de preliminära uppgifterna om 2020 för hela landet och per landskap. De centrala uppgifterna utgörs av efterfrågan på turism, turismens mervärde (BNP) och sysselsättning inom turismbranscherna.

Covid-19-pandemin som bröt ut i mars 2020 och de restriktioner som den medförde påverkade turismen avsevärt. Före pandemin var turismens andel av BNP kring 2,7 procent, men enligt de preliminära uppgifterna för 2020 minskade turismens andel med hela en procentenhet till 1,7 procent.

Den totala efterfrågan på turism var 9,7 miljarder euro 2020, vilket var 6,6 miljarder euro (41 %) mindre än 2019. Den utländska efterfrågan på turism minskade med 3,8 miljarder euro (71 %) och den inhemska med 2,8 miljarder euro (26 %). Den inhemska andelen av efterfrågan på turism steg från 67 till 84 procent. Den inhemska efterfrågan på turism bestod nästan uteslutande av inrikesresor, efter som finländarnas utrikesresor och den nationella andelen av dem minskade till en bråkdel.

Konsekvenserna av pandemin varierade rätt mycket mellan landskapen. Kraftigast minskade efterfrågan på turism i de landskap där den utländska andelen av efterfrågan var stor före pandemin. Efterfrågan på turism i Nyland minskade med 55 procent (4,5 md euro) 2020. Däremot minskade efterfrågan endast med 6 procent i Södra Savolax och med 9 procent i Norra Karelen.

Enligt de preliminära uppgifterna för 2020 minskade antalet sysselsatta med 25 400 personer (16 %), och turismsektorn sysselsatte sammanlagt 128 700 personer. Antalet arbetstimmar inom turismsektorn minskade med 22 procent (55 mn timmar) jämfört med läget före pandemin.

Detaljerade databastabeller finns i Visit Finlands statistiktjänst Rudolf.

ABSTRACT

The tourism account broadly depicts the impact of tourism on the economy and employment. This report includes final data for 2019 and preliminary data for 2020 at a national and regional level. Key data include tourism demand, tourism value added as a share of GDP, and employment in tourism industries.

The outbreak of the coronavirus pandemic in March 2020 and the resulting restrictions had a significant impact on tourism. Before the pandemic, the GDP share of tourism remained at 2.7% but, according to the preliminary data for 2020, it decreased by a whole percentage point to 1.7%.

Total tourism demand was EUR 9.7 billion in 2020, down by EUR 6.6 billion (41%) from 2019. Inbound tourism demand decreased by EUR 3.8 billion (71%) and domestic tourism demand by EUR 2.8 billion (26%). The share of domestic tourism demand increased from 67% to 84%. Domestic tourism demand consisted nearly completely of domestic tourism in Finland, as international travel by Finnish people and the resulting domestic demand decreased to a fraction of the previous level.

The impact of the pandemic differed significantly from one region to the next. Tourism demand decreased most steeply in regions in which the share of inbound tourism demand was significant before the pandemic. In the Uusimaa region, tourism demand decreased by 55% (EUR 4.5 billion) in 2020. At the other extreme, tourism demand only decreased by 6% in South Savo and by 9% in North Karelia.

According to the preliminary data for 2020, the number of people employed in tourism industries decreased by 25,400 (16%) to a total of 128,700 people. The number of hours worked in tourism industries was 22% (55 million hours) lower than before the pandemic.

More detailed database tables are available in Visit Finland's Statistics Service Rudolf.

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	7
2 YHTEENVETO VUOSIEN 2019 JA 2020 TULOISTA.....	8
3 TULOKSET	10
3.1 Matkailukysyntä	10
3.1.1 Matkailun kokonaiskysyntä.....	10
3.1.2 Ulkomainen matkailukysyntä	12
3.1.3 Kotimainen matkailukysyntä	14
3.1.4 Asukaslukuun suhteutettu matkailukysyntä	15
3.2 Matkailun taloudelliset vaikutukset	16
3.2.1 Matkailun bkt-osuudet maakunnittain.....	16
3.2.2 Ulkomaisen matkailukysynnän suhde matkailun taloudelliseen merkitykseen	18
3.3 Matkailutoimialojen työllisyys.....	19
3.3.1 Työllisten määrä	19
3.3.2 Matkailutoimialoilla työskentelevien osuus kaikista työllisistä	22
3.3.3 Ulkomaisen kysynnän suhde matkailutoimialojen työllisyyteen	23
3.3.4 Toimipaikkojen määrä matkailutoimialoilla.....	24
4 MAAKUNTAKATSAUKSET	26
4.1 Uusimaa	27
4.2 Lappi.....	28
4.3 Varsinais-Suomi	29
4.4 Pirkanmaa	30
4.5 Pohjois-Pohjanmaa	31
4.6 Keski-Suomi	32
4.7 Etelä-Savo.....	33
4.8 Pohjois-Savo.....	34
4.9 Etelä-Karjala.....	35
4.10 Kainuu	36
LIITTEET	37

1 JOHDANTO

Matkailutilinpito kuvaa matkailun talous- ja työllisyysvaikutuksia **valtakunnallisella** tasolla. **Alueellinen** matkailutilinpito laajentaa tiedot maakunnan tarkkuustasolle. Valtakunnalliset tiedot on aiemmin julkaistu vuosilta 2011-2019 ja alueelliset tiedot vuosilta 2013-2015 ja 2017-2019. Tämä raportti sisältää vuoden 2019 tiedot sekä vuoden 2020 ennakkotiedot valtakunnallisesti ja maakunnittain. Keskeisiä tietoja ovat matkailukysyntä, matkailun aikaansaama arvonlisä (bkt) ja työllisyys matkailutoimialoilla.

Matkailutilinpito, tai matkailun satelliittitilinpito (Tourism Satellite Accounts, TSA), on tilastojärjestelmä, jossa matkailun talous- ja työllisyysvaikutuksia kuvataan monipuolisesti ja kattavasti. Se on kehitetty laajassa kansainvälisessä yhteistyössä mm. YK:n, Maailman matkailujärjestön (UNWTO), OECD:n ja EU:n toimesta. Valtaosa EU:n jäsenvaltioista tuottaa matkailutilinpitoa, vaikka se ei sisällykään EU:n matkailutilastoasetuksen ((EU) N:o 692/2011) mukaisesti tuotettaviin matkailutilastoihin. Suomessa on tuotettu valtakunnallista matkailutilinpitoa nykyisessä muodossaan vuosilta 2011–2019.

Matkailutilinpidon laajentamisesta alueetasolle antaa yleisiä suuntaviivoja mm. UNWTO¹. Alueellisen matkailutilinpidon laskenta on toteutettu ns. alueellistamismenetelmällä (regionalization). Käytännössä se tarkoittaa sitä, että koko Suomen kattavan valtakunnallisen matkailutilinpidon tiedot jaetaan useiden eri lähdeaineistojen avulla maakuntatasolle. Näin saadaan maakuntien välillä vertailukelpoista ja valtakunnalliselle tasolle summautuvaa tilastotietoa.

¹ UNWTO, Regional Tourism Satellite Account, 2013

2 YHTEENVETO VUOSIEN 2019 JA 2020 TULOISTA

Vuoden 2020 maaliskuussa alkanut COVID-19 pandemia ja siitä aiheutuneet rajoitukset vaikuttivat voimakkaasti matkailuun. Ennen pandemiaa matkailun osuus bkt:sta pysytteli 2,7 prosentissa, mutta vuoden 2020 ennakkotietojen mukaan matkailun osuus bkt:sta väheni kokonaisen prosenttiyksikön 1,7 prosenttiin.

Pandemia vaikutti matkailukysyntään kahden pääasiallisen ilmiön kautta. Rajat ylittävä matkailu väheni minimiin maaliskuun 2020 jälkeen, mikä romahdutti sekä ulkomaisen matkailukysynnän että suomalaisten ulkomaanmatkoista kotimaahan jäävään matkailukysynnän. Toiseksi, kotimaanmatkailun rakenne muuttui vähemmän kaupunkikeskeiseksi kotimaan työmatkailun vähentyessä ja vapaa-ajanmatkailun suuntautuessa pois päin pääkaupunkiseudulta ja muista suurista kaupungeista. Näiden tekijöiden vuoksi matkailun alueellinen rakenne muuttui merkittävästi ja pandemian vaikutukset näkyivät hyvin eri suuruisina maakunnasta riippuen.

Matkailun osuus bkt:sta väheni voimakkaimmin niissä maakunnissa, joissa ulkomaisen matkailukysynnän osuus oli merkittävä ennen pandemiaa. Uudellamaalla matkailun osuus bkt:sta väheni 3,0 prosentista 1,5 prosenttiin vuonna 2020. Myös Ahvenanmaalla matkailun bkt-osuus puolittui noin 10 prosenttiin laivaliikenteen vähenemisestä johtuen. Lapissa matkailun bkt-osuus pieneni 7,7 prosentista 5,0 prosenttiin ja Etelä-Karjalassa 3,2 prosentista 2,2 prosenttiin.

Toisen ääripään muodostivat kotimaanmatkailuun jo ennen pandemiaa painottuneet maakunnat. Etelä-Savo oli ainoa maakunta, jossa matkailun osuus bkt:sta jopa hieman kasvoi 3,9 prosentista 4,1 prosenttiin. Myös Keski-Suomessa matkailun osuus bkt:sta säilyi lähes ennallaan 2,1 prosentissa. Muissa maakunnissa matkailun bkt-osuus väheni. Matkailun osuuteen bkt:sta vaikuttaa matkailun lisäksi myös muun elinkeinotoiminnan kehitys kussakin maakunnassa.

Matkailun kokonaiskysyntä oli vuoden 2020 ennakkotietojen mukaan 9,7 miljardia euroa, mikä oli 6,6 miljardia euroa (41 %) vähemmän kuin vuonna 2019. Ulkomainen matkailukysyntä väheni 3,8 miljardia euroa (71 %) ja kotimainen matkailukysyntä 2,8 miljardia euroa (26 %). Vuonna 2020 matkailukysynnästä 84 prosenttia oli kotimaista kun vielä vuonna 2019 kotimaisen kysynnän osuus oli 67 prosenttia.

Matkailukysyntä kohdistuu siihen maakuntaan, jossa tuotteen tai palvelun tuottanut toimipaikka sijaitsee. Uudenmaan osuus matkailukysynnästä laski 51 prosentista 39 prosenttiin. Lapin, Varsinais-Suomen, Pirkanmaan ja Pohjois-Pohjanmaan yhteenlaskettu osuus vastaavasti kasvoi 22 prosentista 27 prosenttiin. Muiden maakuntien yhteenlaskettu osuus kasvoi 27 prosentista 35 prosenttiin.

Pandemia vaikutti vähentävästi myös matkailutoimialojen työllisyyteen. Vuonna 2019 matkailutoimialoilla työskenteli koko maassa yhteensä 154 100 henkilöä. Vuoden 2020 ennakkotietojen mukaan työllisiä oli 128 700 henkilöä eli 16 prosenttia vähemmän. Tehtyjen työtuntien määrä väheni suhteellisesti enemmän kuin työllisten. Työtunteja tehtiin matkailutoimialoilla yhteensä noin 200 miljoonaa vuonna 2020 eli 22 prosenttia vähemmän kuin ennen pandemiaa. Matkailutoimialojen työllisistä 39 prosenttia työskenteli Uudellamaalla ja 28 prosenttia Pirkanmaalla, Varsinais-Suomessa, Pohjois-Pohjanmaalla ja Lapissa. Muissa maakunnissa työskenteli 34 prosenttia työllisistä.

Ennen pandemiaa matkailutoimialoilla työskenteli 5,8 prosenttia kaikista työllisistä mutta vuonna 2020 matkailutyöllisten osuus oli 4,9 prosenttia. Tätä korkeammat matkailutyöllisten osuudet olivat Ahvenanmaalla (20,2 %) laivaliikenteestä johtuen, Lapissa (7,3 %), Uudellamaalla (5,4 %), Pirkanmaalla (5,2 %) ja Etelä-Karjalassa (5,0 %).

TAULUKKO 1. ALUEELLISEN MATKAILUTILINPIDON AVAINLUVUT 2018–2020

	MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR			MATKAILUN OSUUS BKT:STA			MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä		
	2018	2019	2020*	2018	2019	2020*	2018	2019	2020*
KOKO MAA	15 698	16 260	9 671	2,7 %	2,7 %	1,7 %	147 700	154 100	128 700
Uusimaa	8 059	8 266	3 733	3,2 %	3,0 %	1,5 %	58 450	59 850	49 850
Lappi	1 107	1 130	731	7,2 %	7,7 %	5,0 %	6 700	7 100	5 850
Varsinais-Suomi	818	905	682	2,0 %	2,2 %	1,7 %	12 350	13 000	10 700
Pirkanmaa	891	917	644	1,8 %	1,9 %	1,3 %	12 650	14 250	12 050
Pohjois-Pohjanmaa	684	681	536	2,0 %	2,0 %	1,5 %	7 750	8 150	6 800
Keski-Suomi	496	494	432	2,1 %	2,2 %	2,0 %	5 550	5 550	4 600
Etelä-Savo	382	397	374	3,7 %	3,9 %	4,1 %	3 100	3 100	2 600
Pohjois-Savo	422	434	346	2,1 %	2,2 %	1,6 %	4 750	5 250	4 400
Etelä-Karjala	414	475	274	2,9 %	3,2 %	2,1 %	3 150	3 150	2 600
Pohjois-Karjala	255	288	261	2,1 %	2,4 %	2,0 %	3 500	3 550	2 950
Päijät-Häme	293	301	254	1,9 %	2,0 %	1,6 %	4 500	4 550	3 750
Etelä-Pohjanmaa	274	291	220	1,8 %	1,9 %	1,4 %	3 100	3 150	2 600
Satakunta	252	245	211	1,2 %	1,3 %	1,1 %	4 300	4 350	3 550
Kymenlaakso	250	269	208	1,5 %	1,6 %	1,4 %	3 500	3 850	3 250
Kainuu	222	228	203	4,0 %	3,9 %	3,4 %	1 800	1 900	1 600
Kanta-Häme	202	238	192	1,4 %	1,6 %	1,3 %	3 400	3 700	3 150
Ahvenanmaa	416	420	162	20,7 %	20,8 %	8,7 %	3 900	3 950	3 650
Pohjanmaa	189	200	150	1,2 %	1,3 %	1,1 %	4 000	4 500	3 750
Keski-Pohjanmaa	72	82	57	1,1 %	1,4 %	1,0 %	1 150	1 200	1 000

* Vuoden 2020 osalta ennakkotieto

3 TULOKSET

Matkailutilinpidon tuoreimmat tulokset ovat vuosilta 2019-2020 ja niiden rinnalla on esitetty vuoden 2018 luvut. Vuoden 2020 tiedot ovat ennakkotietoja. Euromääräisistä kuvioista on luettavuuden vuoksi poistettu Uusimaa, jonka osuus matkailukysynnästä oli noin puolet ennen pandemiaa ja 39 prosenttia vuonna 2020. Uudenmaan maakuntakatsaus on esitetty luvussa 4.

Tarkemmat tulokset on julkaistu tietokantataulukkoina Visit Finlandin [tilastopalvelu Rudolfissa](#)². Avainluvut on esitetty maakunnittain liitteissä 1 (vuosi 2019) ja 2 (vuosi 2020 ennakkotieto).

3.1 MATKAILUKYSYNTÄ

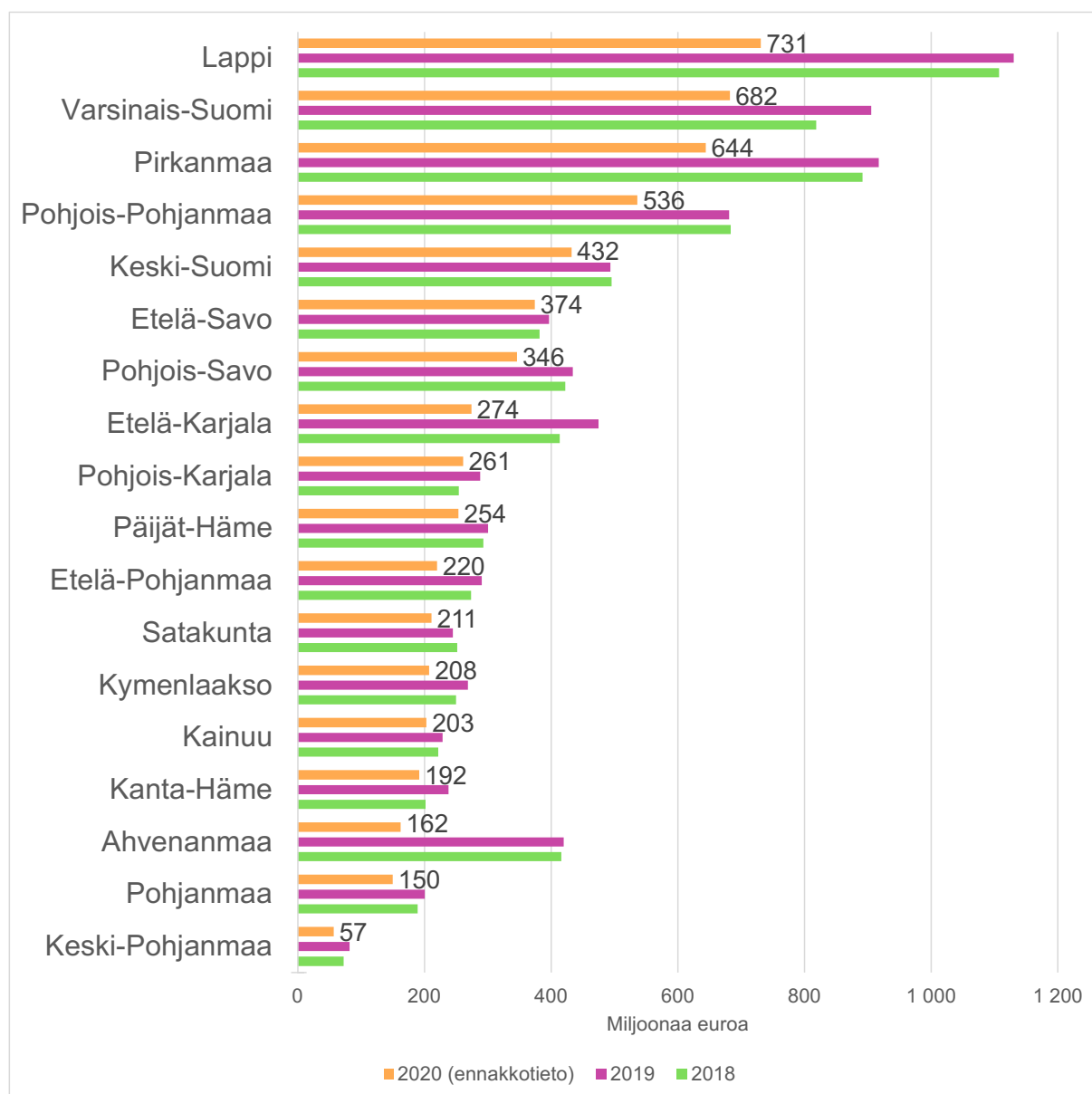
Tässä luvussa kuvataan matkailukysyntää ja sen jakautumista kotimaiseen ja ulkomaiseen kysyntään. Matkailukysyntä kuvaa matkailijoiden tuotteisiin ja palveluihin käyttämää Suomeen jäävää rahamäärää. Se sisältää sekä matkailijan itsensä että muiden (esim. työnantajan) maksamat menot. Lisäksi matkailukysyntä sisältää omien vapaa-ajan asuntojen laskennallisen käytön. Matkailun kokonaiskysyntä muodostuu suomalaisten ja ulkomaisten matkailijoiden kysynnästä Suomessa.

3.1.1 MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ

Matkailun kokonaiskysynnällä tarkoitetaan matkailun ulkomaista ja kotimaista kysyntää yhteensä.

² <http://visitfinland.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/VisitFinland>

KUVIO 1. MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ MAAKUNNITTAIN VUOSINA 2020 (9,7 MRD. EUROA), 2019 (16,3 MRD. EUROA) JA 2018 (15,7 MRD. EUROA), POIS LUKIEN UUSIMAA

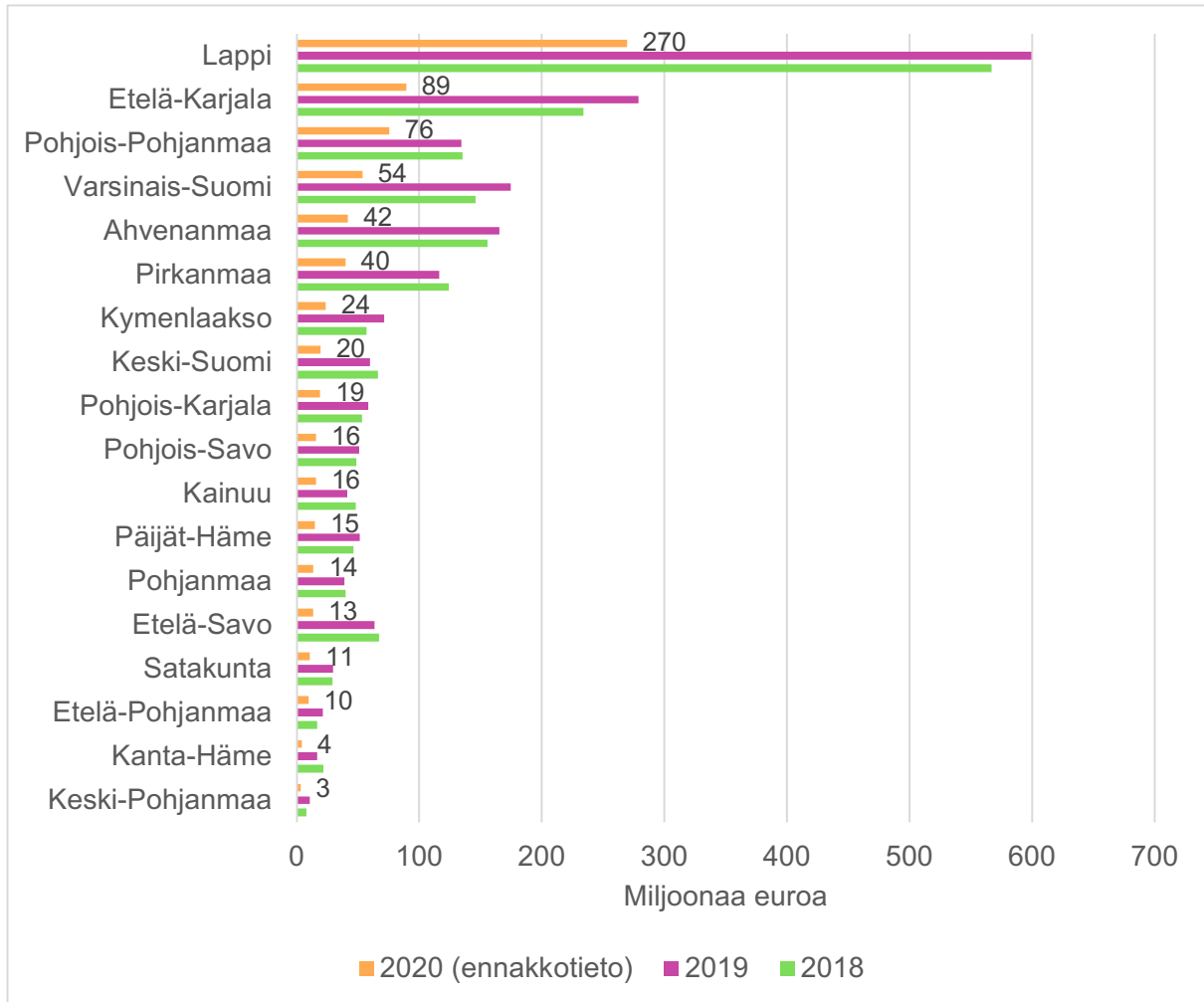

Matkailun kokonaiskysyntä väheni pandemian vaikutuksesta koko maassa 41 prosenttia (6,6 mrd. euroa) vuonna 2020. Tätä enemmän kysyntä väheni Ahvenanmaalla (61 %), Uudellamaalla (55 %) ja Etelä-Karjalassa (42 %). Vähäisimmät vaikutukset pandemialla oli Etelä-Savon ja Pohjois-Karjalan matkailukysyntään. Etelä-Savossa matkailukysyntä väheni 6 prosenttia ja Pohjois-Karjalassa 9 prosenttia. Muihin maakuntiin kohdistuva matkailukysyntä väheni 11-35 prosenttia.

3.1.2 ULKOMAINEN MATKAILUKYSYNTÄ

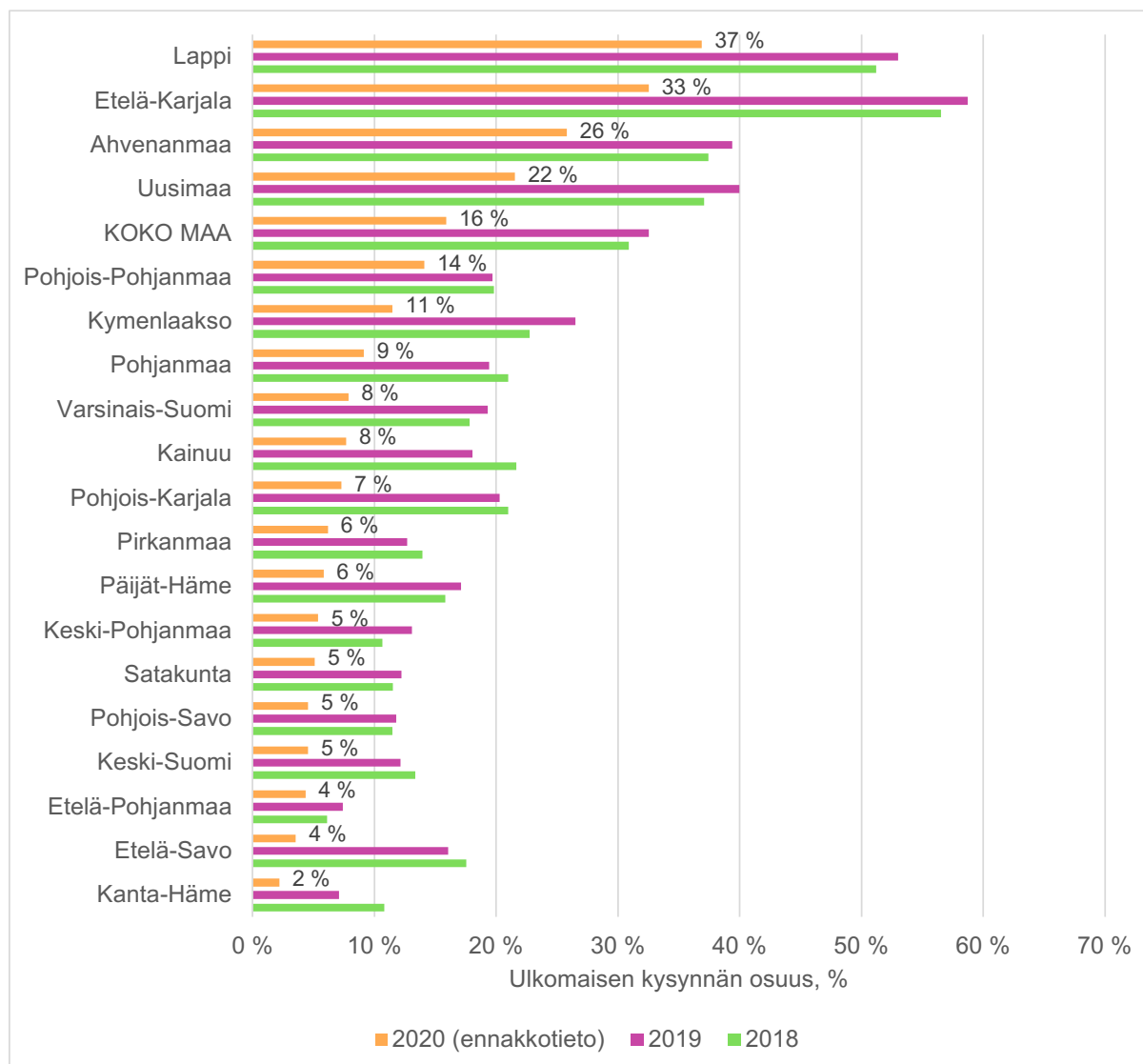
Ulkomainen matkailukysyntä muodostuu kahdesta osatekijästä: ulkomaalaisten yöpymisen sisältä-neistä matkoista sekä päivämatoista. Ulkomainen matkailukysyntä väheni 3,8 miljardia euroa (71 %) vuonna 2020 ja sen osuus matkailun kokonaiskysynnästä vajosi 16 prosenttiin.

KUVIO 2. ULKOMAINEN KYSYNTÄ MAAKUNNITTAIN VUOSINA 2020 (1,5 MRD. EUROA), 2019 (5,3 MRD. EUROA) JA 2018 (4,9 MRD. EUROA), POIS LUKIEN UUSIMAA

Noin 80 prosenttia ulkomaisesta kysynnästä kohdistui ennen pandemiaa kolmeen maakuntaan: Uusimaa (62 %), Lappi (11 %) ja Etelä-Karjala (5 %). Näistä Lapin ulkomainen kysyntä väheni vuonna 2020 55 prosenttia (330 milj. euroa), koska osa kevättalven sesongista ehti Lapissa toteutua ennen pandemian alkamista. Uudellamaalla ulkomainen kysyntä supistui 76 prosenttia (2,5 mrd. euroa) ja Etelä-Karjalassa 68 prosenttia (190 milj. euroa). Muiden 16 maakunnan ulkomainen kysyntä supistui yhteensä 66 prosenttia (0,7 mrd. euroa).

KUVIO 3. ULKOMAISEN KYSYNNÄN OSUUS MAAKUNNITTAIN VUOSINA 2018–2020

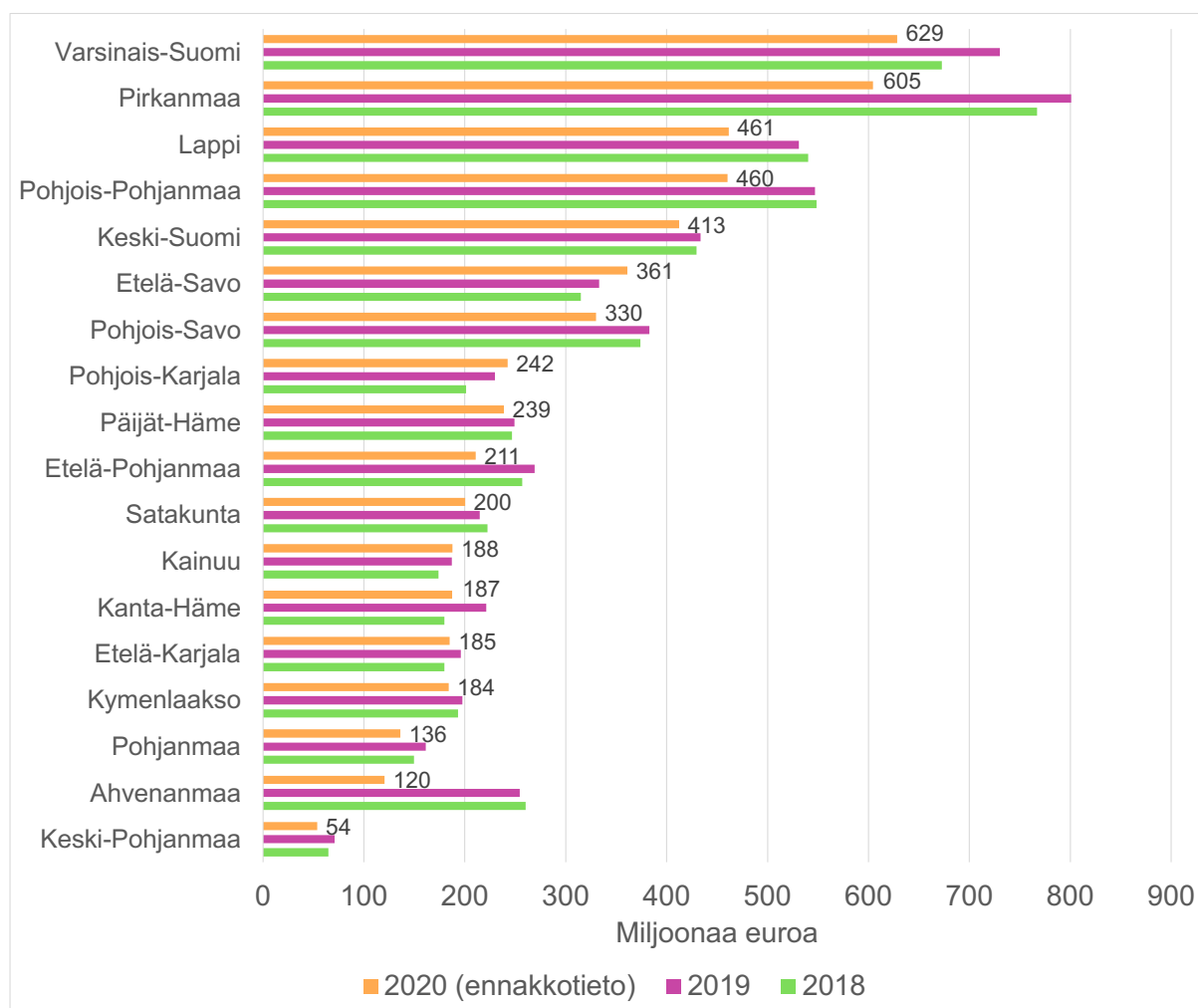

Ulkomaisten kysynnän osuus oli vuonna 2020 korkein Lapissa (37 %) ja Etelä-Karjalassa (33 %). Uudellamaalla ulkomaisten kysynnän osuus laski 40 prosentista 22 prosenttiin.

3.1.3 KOTIMAINEN MATKAILUKYSYNTÄ

Kotimainen matkailukysyntä muodostuu kotimaisesta vapaa-ajan matkailukysynnästä sekä muusta matkailukysynnästä, johon sisältyy työajan korvatut matkamenot ja omien mökkien laskennallinen käyttö. Myös suomalaisten ulkomaanmatkojen kotimaahan jäävä osuus sisältyy kotimaiseen matkailukysyntään.

KUVIO 4. KOTIMAINEN KYSYNTÄ MAAKUNNITTAIN VUOSINA 2020 (8,1 MRD. EUROA), 2019 (11,0 MRD. EUROA) JA 2018 (10,8 MRD. EUROA), POIS LUKIEN UUSIMAA

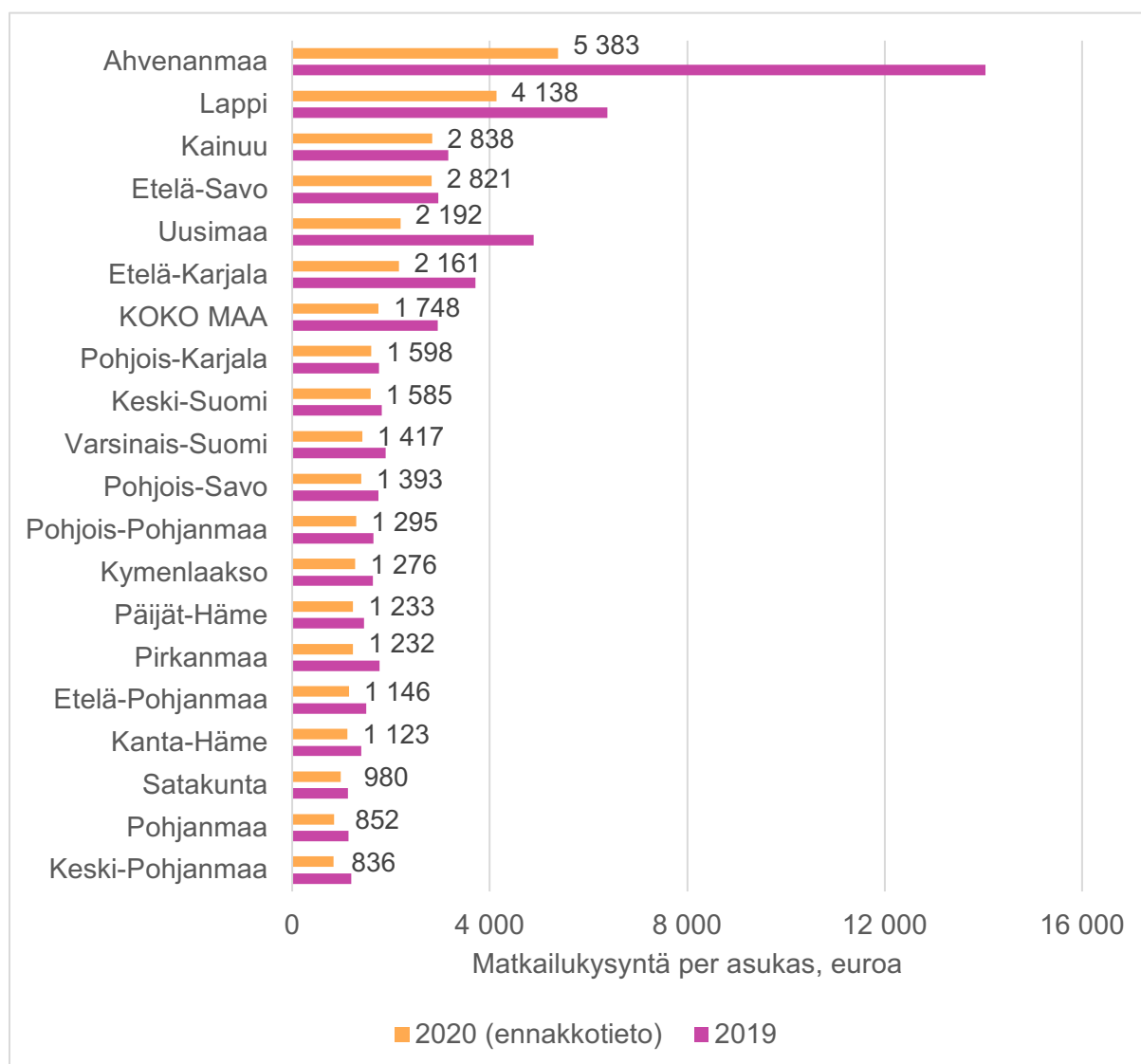

Kotimainen matkailukysyntä osoittaa selkeimmin sen, miten eri suuntiin matkailu kehittyi alueellisesti pandemian seurauksena. Koko maassa kotimainen matkailukysyntä väheni 2,8 miljardia euroa (26 %) vuonna 2020. Suhteellisesti eniten kotimainen matkailukysyntä supistui Ahvenanmaalla (53 %) ja Uudellamaalla (41 %). Toisessa ääripäässä ovat kolme maakuntaa, joissa kotimainen matkailukysyntä kasvoi edellisvuodesta: Etelä-Savo (8,4 %), Pohjois-Karjala (5,4 %) ja Kainuu (0,3 %). Näitä maakuntia yhdistää se, että niissä ei ole suuria kaupunkeja ja matkailu painottuu luontokohteisiin ja vapaa-ajan-asuntoihin. Muissa 14 maakunnassa kotimainen kysyntä väheni keskimäärin 14 prosenttia (0,7 mrd. euroa).

3.1.4 ASUKASLUKUUN SUHTEUTETTU MATKAILUKYSYNTÄ

Asukaslukuun suhteutettu matkailukysyntä kuvaa sitä rahamäärää, jonka matkailijat käyttävät kutakin alueen vakituista asukasta kohden. Bkt-osuuden tavoin se kuvaa matkailun aluetaloudellista merkitystä.

KUVIO 5. ASUKASLUKUUN SUHTEUTETTU MATKAILUKYSYNTÄ, EUROA PER ASUKAS MAAKUNNITTAIN VUOSINA 2019–2020

Koko maassa asukasta kohden laskettu matkailukysyntä laski 2 943 eurosta 1 748 euroon vuonna 2020. Korkein luku oli laivaliikenteestä johtuen edelleen Ahvenanmaalla, 5 383 euroa per asukas ja toiseksi korkein Lapissa, 4 138 euroa per asukas. Koko maan keskiarvoa korkeampi luku oli lisäksi Kainuussa (2 838 euroa), Etelä-Savossa (2 821 euroa), Uudellamaalla (2 192 euroa) ja Etelä-Karjalassa (2 161 euroa). Satakunnassa, Pohjanmaalla ja Keski-Pohjanmaalla matkailukysyntää kertyi alle 1 000 euroa per asukas.

3.2 MATKAILUN TALOUDELLISET VAIKUTUKSET

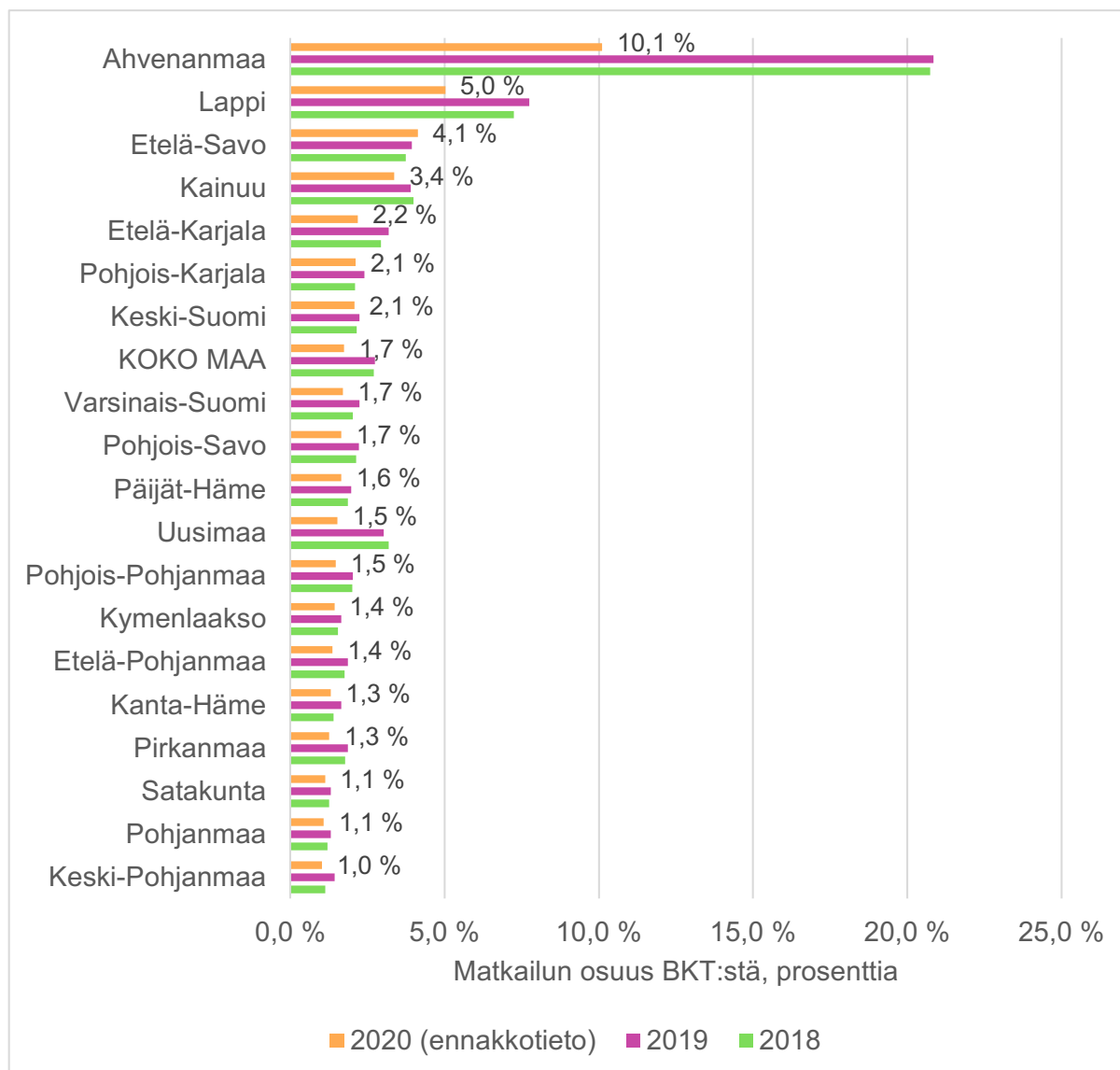
Matkailun merkitystä maakunnan taloudelle kuvaa se, kuinka suuri osa maakunnan tuotoksesta ja arvonlisästä aiheutuu matkailukysynnästä. Edellä on esitetty matkailukysyntä maakunnittain ja taloudellisten vaikutusten laskemiseksi se yhdistetään pääosin aluetilinpidoista saataviin tietoihin matkailu- ja muiden toimialojen tuotoksesta, välituotekäytöstä ja arvonlisästä.

3.2.1 MATKAILUN BKT-OSUUDET MAAKUNNITTAIN

Bruttokansantuotteella (bkt) tarkoitetaan sitä arvonlisää, joka syntyy tuotoksen ja välituotekäytön erotuksena. Matkailun osuus kunkin maakunnan bkt:sta lasketaan jakamalla matkailukysynnän aikaansaama arvonlisä maakunnan bkt:lla. Arvonlisän näkökulmasta kaikki matkailukysyntä ei ole samanarvoista, koska tietyillä toimialoilla arvonlisän osuus on suurempi. Myös samalla toimialalla arvonlisän osuus vaihtelee jonkin verran maakunnasta toiseen. Matkailukysynnän aikaansaaman arvonlisän laskennassa huomioidaankin matkailukysynnän jakauma tuote- ja maakuntakohtaisesti.

KUVIO 6. MATKAILUN OSUUS BKT:STA MAAKUNNITTAIN VUOSINA 2018–2020

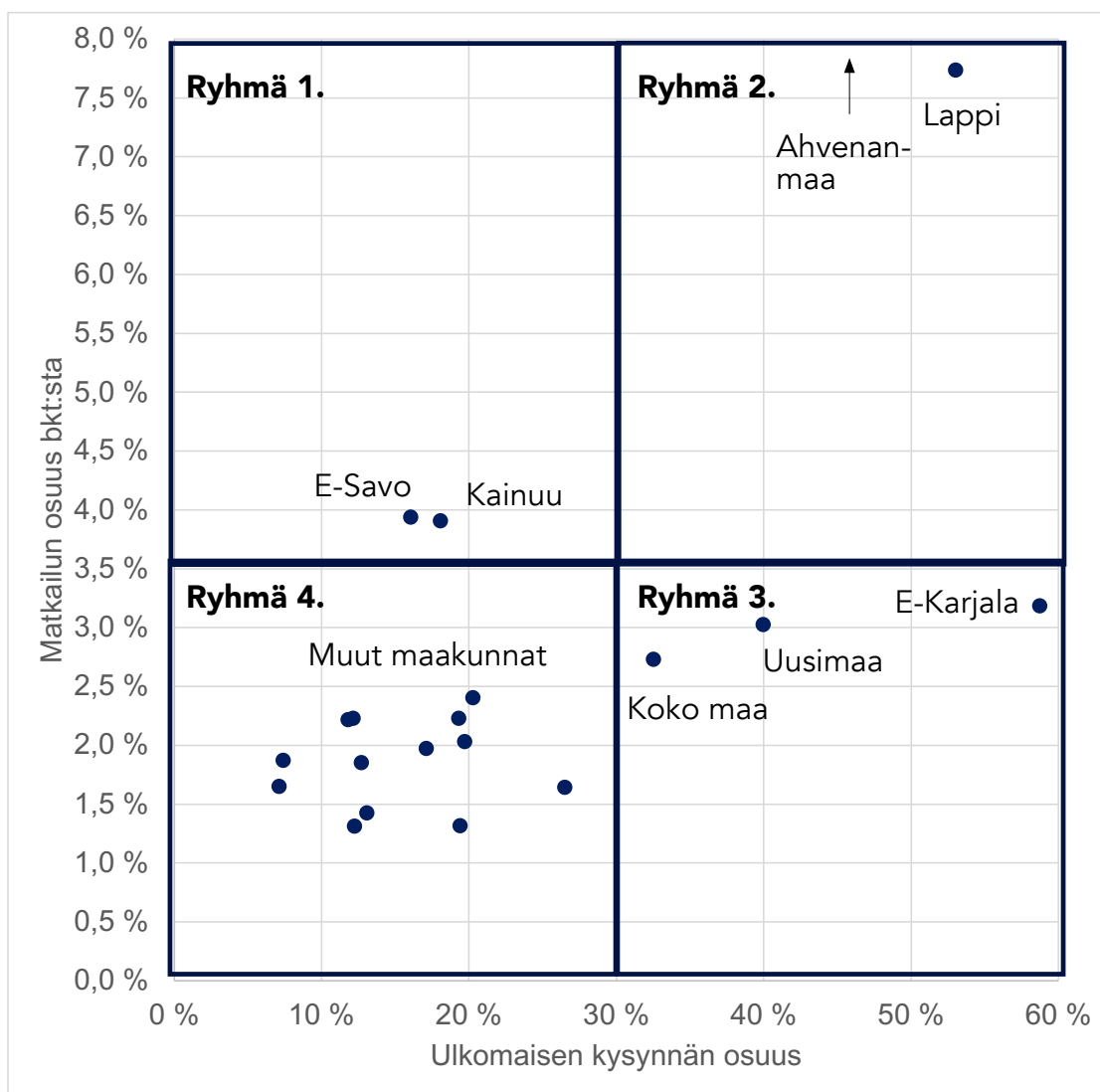
Matkailun osuus bkt:sta pieneni pandemian vuoksi koko maassa 2,7 prosentista 1,7 prosenttiin vuonna 2020. Eniten matkailun bkt-osuus pieneni niissä maakunnissa, joissa ulkomaisen matkailukysynnän osuus oli merkittävä ennen pandemiaa. Uudellamaalla matkailun osuus bkt:sta väheni 3,0 prosentista 1,5 prosenttiin vuonna 2020. Myös Ahvenanmaalla matkailun bkt-osuus puolittui noin 10 prosenttiin laivaliikenteen vähenemisestä johtuen. Lapissa matkailun bkt-osuus pieneni 7,7 prosentista 5,0 prosenttiin ja Etelä-Karjalassa 3,2 prosentista 2,2 prosenttiin.

Etelä-Savo oli ainoa maakunta, jossa matkailun osuus bkt:sta jopa hieman nousi. Myös Keski-Suomessa matkailun osuus bkt:sta säilyi lähes ennallaan 2,1 prosentissa. Matkailun osuuteen bkt:sta vaikuttaa matkailun lisäksi myös muun elinkeinotoiminnan kehitys kussakin maakunnassa.

3.2.2 ULKOMAISEN MATKAILUKYSYNNÄN SUHDE MATKAILUN TALOUDELLISEEN MERKITYKSEEN

Ulkomaisen kysynnän ja matkailun bkt-osuuden perusteella maakunnat voidaan jakaa karkeasti neljään ryhmään. Tässä ryhmittelyssä on käytetty tietoja vuodelta 2019, jolloin ulkomaisen kysynnän osuus matkailukysynnästä oli vielä merkittävä (33 %).

KUVIO 7. ULKOMAISEN KYSYNNÄN OSUUS SUHTEESSA MATKAILUN BKT-OSUUTEEN VUONNA 2019

Ryhmän 1. muodostavat Etelä-Savo ja Kainuu, joiden taloudesta kohtalaisen suuri osuus voidaan jäljittää kotimaiseen matkailukysyntään.

Ryhmässä 2. ovat Ahvenanmaa ja Lappi, joiden taloudelle matkailu on hyvin keskeisessä asemassa ja matkailukysyntä enimmäkseen ulkomaista.

Myös **ryhmässä 3.** ulkomaisen kysynnän osuus on merkittävä, mutta matkailun taloudellinen merkitys selvästi pienempi. Tähän ryhmään kuuluvat Uusimaa ja Etelä-Karjala.

Ryhmän 4. muodostavat kaikki muut maakunnat. Niissä matkailun taloudellinen merkitys ei ole kovin suuri ja ulkomaisen kysynnän osuus jää melko vaatimattomaksi.

3.3 MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS

Matkailutoimialojen työllistämisaikutusta mitataan työllisten lukumäärällä, tehdyillä työtunneilla, täysiaikaiseksi muutetuilla työpaikoilla sekä matkailun aikaansaamalla laskennallisella työllisyydellä. Matkailun työllistävää vaikutusta kuvaava indikaattori on myös matkailutoimialoilla työskentelevien henkilöiden osuus maakunnan kaikista työllisistä. Matkailutoimialat on kuvattu liitteessä 3.

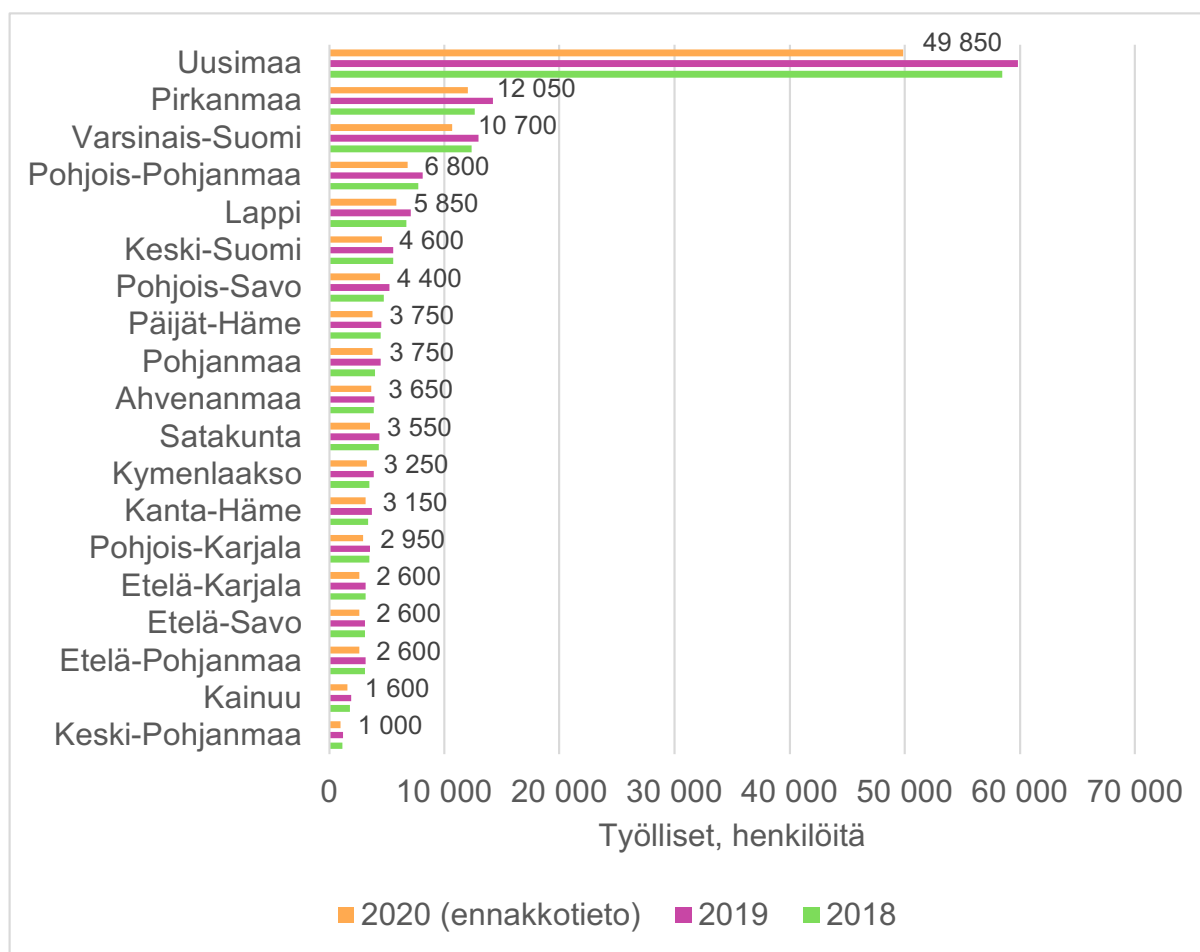
Vuokratyövoima ei sisälly matkailulle tyypillisten toimialojen lukuihin vaan se luetaan liike-elämän palvelujen työllisyyteen. Hotelli- ja ravintola-alalla tehtiin esitettyjen tulosten lisäksi vuokratyötä arviolta 19 miljoonaa työtuntia vuonna 2019 mikä vastaa noin 10 000 täysiaikaiseksi muutettua työpaikkaa. Arvio perustuu Tilastokeskuksen palvelualojen hyödyketilaston hotelli- ja ravintola-alan vuokrauspalvelujen liikevaihtoon sekä Henkilöstöpalveluyritysten liiton (HPL) arvioihin vuokratyön hinnoista. Arviota ei ole mahdollista jakaa maakuntatasolle eikä palvelualojen hyödyketilastoa ole saatavilla vuodelta 2020.

Myöskään kaupan alan työpaikat eivät ole mukana työllisyyslaskelmissa. Tämän vuoksi matkailun työllistävä vaikutus on jonkin verran tuloksissa esitettyjä tietoja suurempi.

3.3.1 TYÖLLISTEN MÄÄRÄ

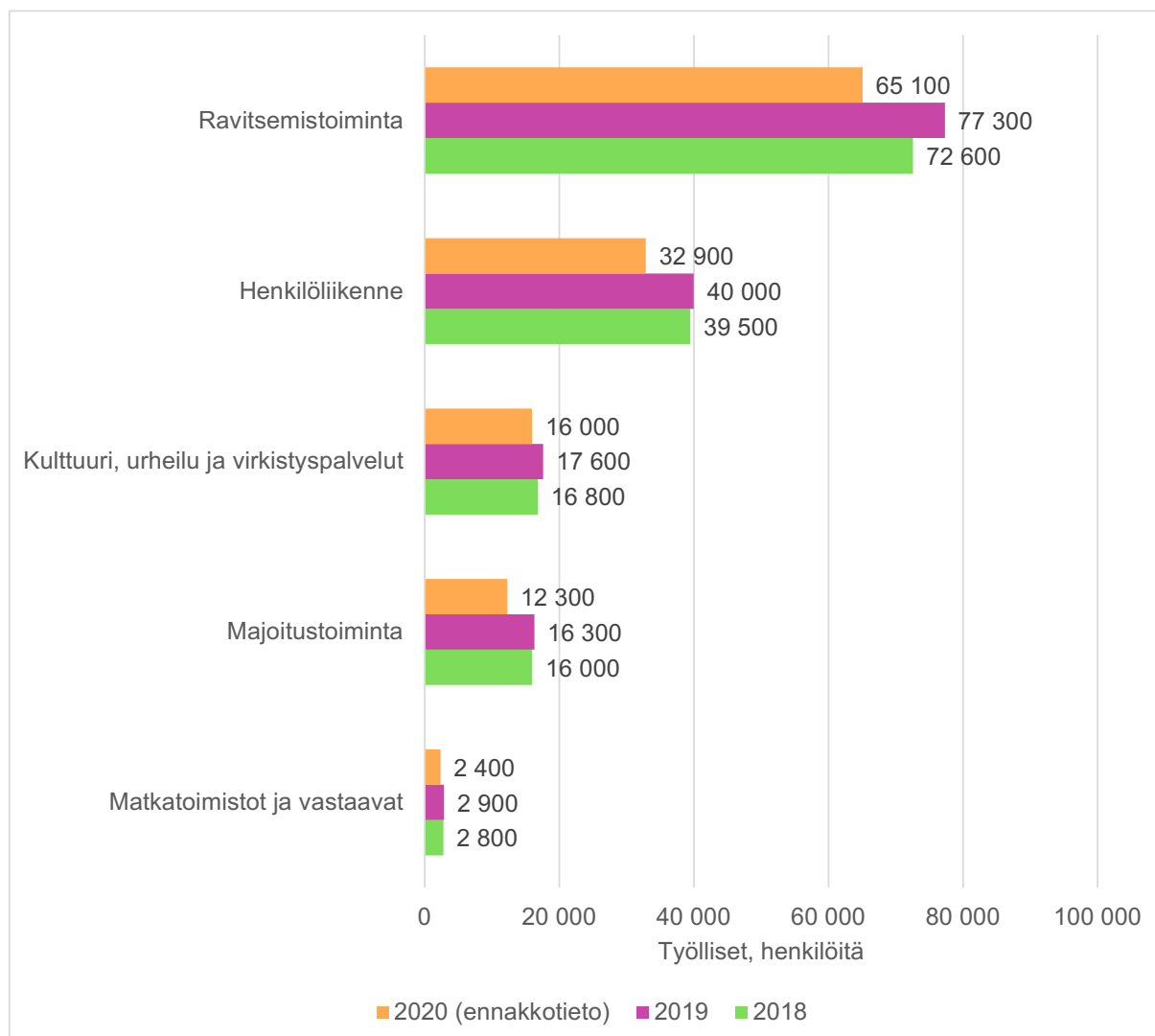
Työllisillä tarkoitetaan matkailutoimialoilla työskentelevien henkilöiden lukumäärää.

KUVIO 8. TYÖLLISTEN LUKUMÄÄRÄ MATKAILUTOIMIALOILLA MAAKUNNITTAIN VUOSINA 2018–2020

Matkailutoimialoilla työskentelevien henkilöiden määrä väheni vuoden 2020 ennakkotietojen mukaan 25 400 henkilöllä (16 %). Vuonna 2020 matkailutoimialoilla työskenteli kaikkiaan 128 700 henkilöä. Uudellamaalla työskenteli 39 prosenttia työllisistä, Pirkanmaalla yhdeksän prosenttia, Varsinais-Suomessa kahdeksan prosenttia sekä Pohjois-Pohjanmaalla ja Lapissa molemmissa viisi prosenttia. Muissa maakunnissa työskenteli kolmannes matkailutoimialojen työllisistä.

KUVIO 9. TYÖLLISTEN LUKUMÄÄRÄ MATKAILUTOIMIALOILLA TOIMIALOITTAIN VUOSINA 2018–2020

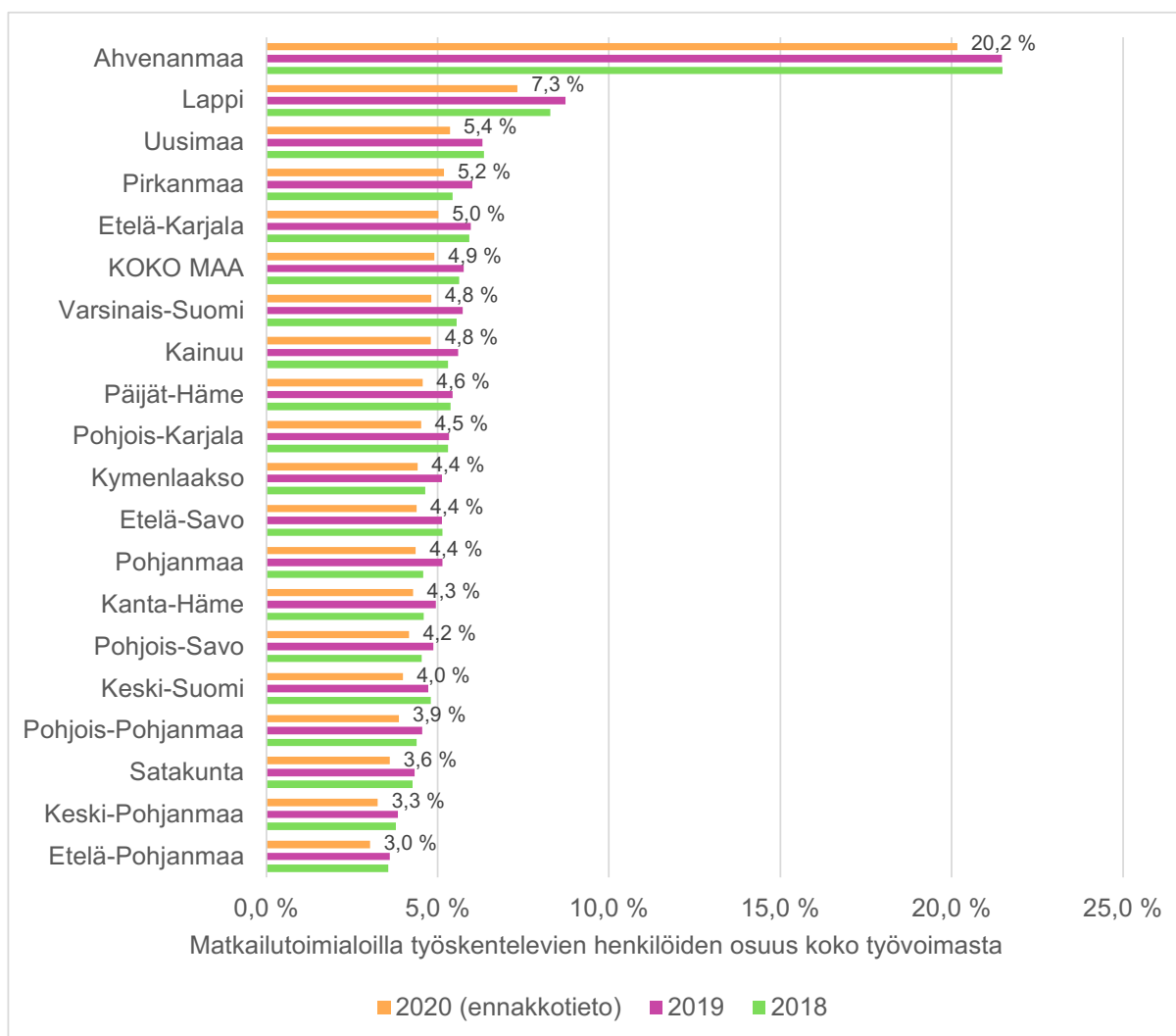
Toimialoittain tarkasteltuna vuonna 2020 noin puolet (51 %) työllisistä työskenteli ravitsemistoiminnassa, neljäsosa (26 %) henkilöliikenteessä, 12 prosenttia kulttuuri-, urheilu- ja virkistyspalveluissa, 10 prosenttia majoitustoiminnassa ja kaksi prosenttia matkatoimistoissa ja vastaavissa palveluissa.

Määrällisesti suurin vähennys tapahtui ravitsemistoiminnassa, jossa työllisiä oli 12 200 (16 %) vähemmän kuin vuonna 2019. Suhteellisesti eniten työllisten määrä väheni majoituspalveluissa, jossa määrä väheni 4 000 työllisellä (25 %).

3.3.2 MATKAILUTOIMIALOILLA TYÖSKENTELEVIEN OSUUS KAIKISTA TYÖLLISISTÄ

Matkailun työllistävää vaikutusta voidaan mitata suhteuttamalla matkailutoimialojen työlliset kaikkiin työllisiin.

KUVIO 10. MATKAILUTOIMIALOILLA TYÖSKENTELEVIEN OSUUS KAIKISTA TYÖLLISISTÄ MAAKUNNITTAIN VUOSINA 2018–2020

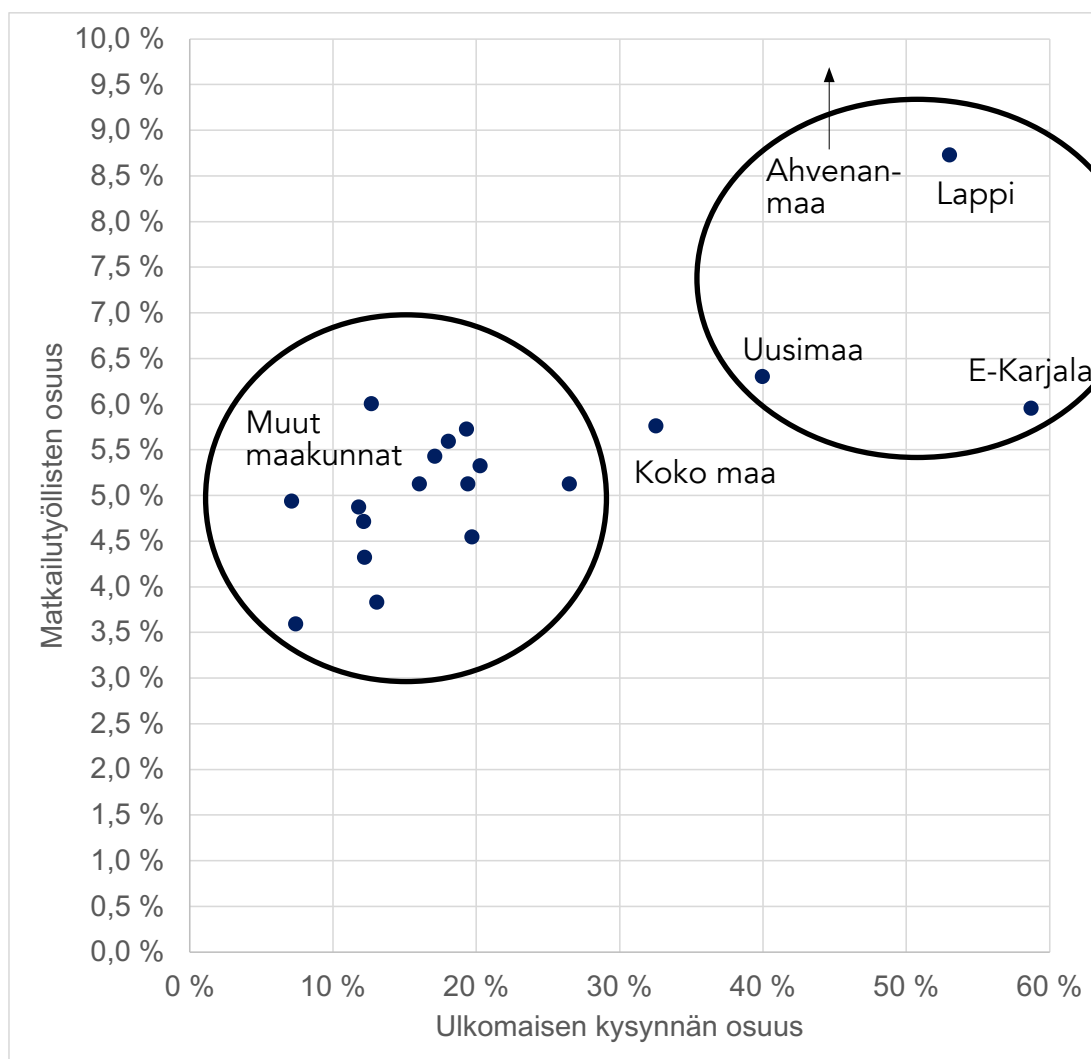

Ennen pandemiaa matkailutoimialoilla työskenteli 5,8 prosenttia kaikista työllisistä mutta vuonna 2020 matkailutyöllisten osuus oli enää 4,9 prosenttia. Tätä korkeammat matkailutyöllisten osuudet olivat Ahvenanmaalla (20,2 %) laivaliikenteestä johtuen, Lapissa (7,3 %), Uudellamaalla (5,4 %), Pirkanmaalla (5,2 %) ja Etelä-Karjalassa (5,0 %).

3.3.3 ULKOMAISEN KYSYNNÄN SUHDE MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYTEEN

Ulkomaisen matkailukysynnän työllistävää vaikutusta voidaan hahmottaa vertaamalla ulkomaisen matkailukysynnän osuutta matkatoimialoilla työskentelevien henkilöiden osuuteen koko työvoimasta. Tiedot ovat vuodelta 2019, jolloin ulkomaisen matkailukysynnän osuus oli vielä merkittävä (33 %).

KUVIO 11. ULKOMAISEN MATKAILUKYSYNNÄN OSUUS SUHTEESSA MATKAILUTOIMIALOILLA TYÖSKENTELEVIEN HENKILÖIDEN OSUUTEEN KOKO TYÖVOIMASTA VUONNA 2019

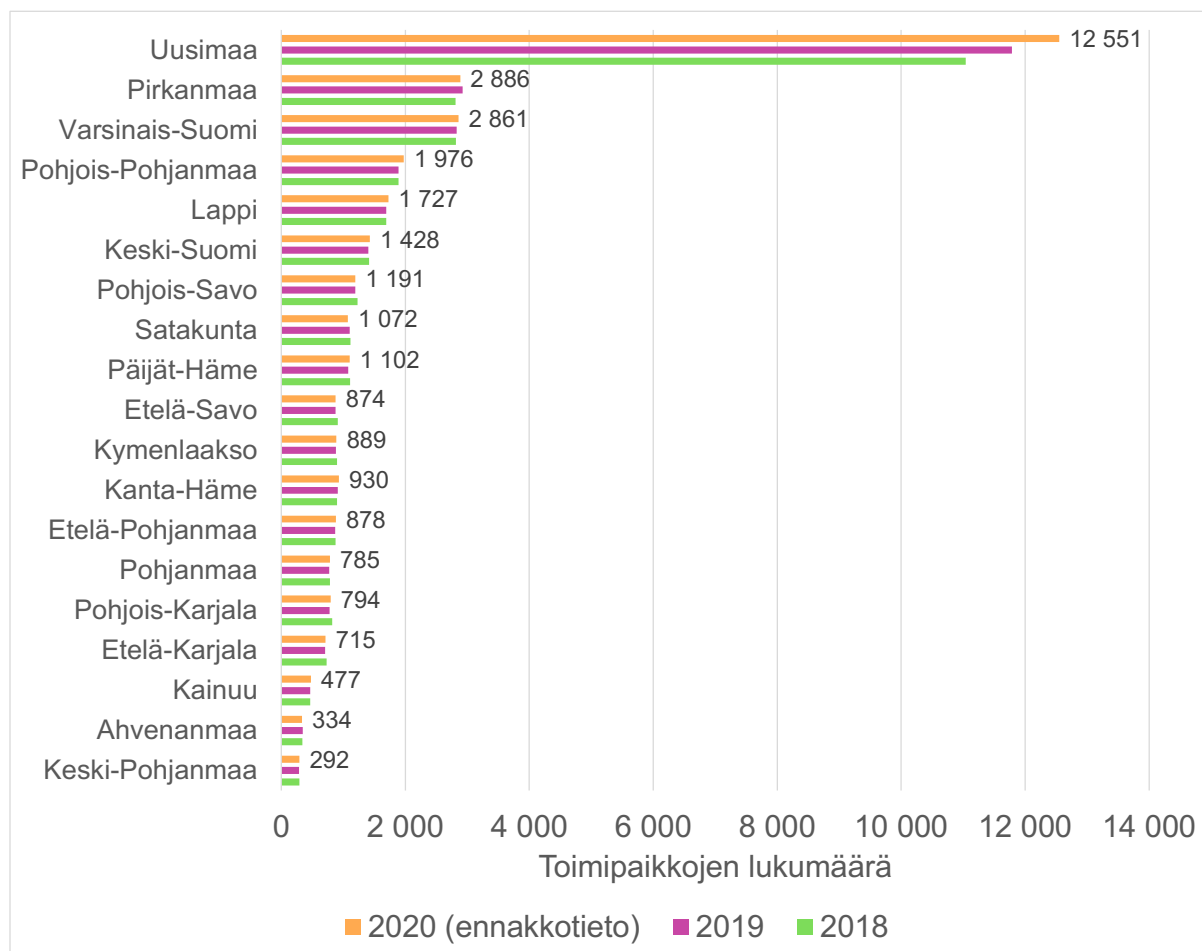
Niissä maakunnissa, joissa ulkomaisen kysynnän osuus oli korkea vuonna 2019, työskenteli myös koko maan keskiarvoa suurempi osa työvoimasta matkailutoimialoilla. Näitä maakuntia olivat Ahvenanmaa, Lappi, Uusimaa ja Etelä-Karjala. Vastaavasti ne maakunnat, joissa ulkomaisen kysynnän osuus jäi pieneksi, ovat myös Pirkanmaata lukuun ottamatta koko maan keskiarvon alapuolella matkailutyöllisten osuudessa.

Tästä ei voida suoraan vetää sitä johtopäätöstä, että ulkomainen matkailukysyntä työllistäisi kotimaista matkailukysyntää enemmän. Tarkastelu jättää huomiotta mm. paikallisen kysynnän osuuden. Sen osuus on merkittävä esimerkiksi ravitsemistoiminnassa, joka työllistää suurimman osan matkailutoimialojen työllisistä. Tarkastelusta voidaan siitä huolimatta havaita selkeä korrelaatio ulkomaisen kysynnän ja matkailutyöllisten osuuden välillä.

3.3.4 TOIMIPAikkojen määrä matkailutoimialoilla

Yrityksillä voi olla yksi tai useampi toimipaikka. Lisäksi kullakin toimipaikalla on yksi päätoimiala, jonka mukaan ne on määriteltävä matkailutoimialojen toimipaikoiksi liitteen 3 mukaisesti.

KUVIO 12. MATKAILUTOIMIALOJEN TOIMIPAikkojen lukumäärä maakunnittain vuosina 2018–2020

Matkailutoimialoilla oli vuonna 2020 yhteensä 33 762 toimipaikkaa. Uudellamaalla niistä sijaitsi 37 prosenttia (12 551), yhdeksän prosenttia (2 886) Pirkanmaalla ja kahdeksan prosenttia (2 861) Varsinais-Suomessa. Toimipaikkojen lisääntyi 979:llä edellisvuodesta. Henkilöliikenteen ja matkatoimistojen toimipaikkojen määrä väheni ja muuten muiden toimialojen toimipaikkojen määrä lisääntyi.

TAULUKKO 2. TOIMIPAikkojen lukumäärä toimialoittain vuonna 2020

	Majoitus- palvelut	Ravitsemis- palvelut	Henkilöliikenne- palvelut	Matkatoimisto- yms. Palvelut	Kulttuuri- palvelut	Urheilu- ja virkistys- palvelut	Yhteensä
KOKO MAA	2 442	13 213	8 711	1 462	3 921	4 013	33 762
Uusimaa	446	4 941	3 066	420	2 218	1 460	12 551
Pirkanmaa	142	1 238	671	65	398	372	2 886
Varsinais-Suomi	198	1 207	744	102	267	343	2 861
Pohjois-Pohjanmaa	187	773	569	100	117	230	1 976
Lappi	366	406	423	302	75	155	1 727
Keski-Suomi	115	543	397	45	134	194	1 428
Pohjois-Savo	96	450	388	52	69	136	1 191
Päijät-Häme	61	509	247	37	91	157	1 102
Satakunta	80	447	320	35	57	133	1 072
Kanta-Häme	51	377	217	33	91	161	930
Kymenlaakso	65	379	232	39	61	113	889
Etelä-Pohjanmaa	78	338	241	27	70	124	878
Etelä-Savo	138	315	247	32	57	85	874
Pohjois-Karjala	97	295	253	41	46	62	794
Pohjanmaa	59	366	178	25	71	86	785
Etelä-Karjala	86	299	182	31	24	93	715
Kainuu	71	120	179	43	14	50	477
Ahvenanmaa	86	92	78	23	29	26	334
Keski-Pohjanmaa	20	118	79	10	32	33	292

Vuonna 2020 matkailutoimialojen toimipaikoista 39 prosenttia oli ravitsemispalveluissa ja 26 prosenttia henkilöliikennepalveluissa. Urheilu- ja virkistyspalveluissa oli 12 prosenttia ja kulttuuripalveluissa 12 prosenttia toimipaikoista. Majoituspalveluissa oli seitsemän prosenttia toimipaikoista, mutta Lapissa niiden osuus oli 21 prosenttia. Matkatoimisto-, matkanjärjestäjä- ja ohjelmapalvelujen osuus toimipaikoista oli neljä prosenttia, mutta Lapissa 17 prosenttia.

4 MAAKUNTAKATSAUKSET

Tässä luvussa luodaan katsaus matkailutilinpidon avainlukujen kehitykseen matkailun kannalta merkittävimmissä maakunnissa vuosina 2018–2020. Maakunnat on esitetty suuruusjärjestyksessä vuoden 2020 matkailukysynnän ennakkotietojen mukaisesti. Taulukoissa on kunkin avainluvun osalta esitetty vuosimuutos vuosien 2019–2020 välillä.

4.1 UUSIMAA

TAULUKKO 3. UUDENMAAN AVAINLUVUT 2018-2020

UUSIMAA	2018	2019	2020*	Vuosimuutos 2019 - 2020, %
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	8 059	8 266	3 733	-55 %
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	2 989	3 304	805	-76 %
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	5 069	4 962	2 928	-41 %
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	3 906	3 869	2 035	-47 %
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	1 163	1 093	894	-18 %
Ulkomaisen matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	37 %	40 %	22 %	-46 %
Kotimaisen vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	48 %	47 %	55 %	16 %
Kotimaisen muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	14 %	13 %	24 %	81 %
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työnantajien kulut)	3,2 %	3,0 %	1,5 %	-49 %
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työnantajien kuluja)	2,7 %	2,6 %	1,2 %	-56 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työnantajien kulut)	2 513	2 581	1 271	-51 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työnantajien kuluja)	2 088	2 189	844	-61 %
BKT:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	79 114	82 582	80 677	-2 %
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	58 450	59 850	49 850	-17 %
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	97,1	98,5	76,2	-23 %
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	25 650	26 250	18 350	-30 %
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	42,6	43,2	28,1	-35 %
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	6,3 %	6,3 %	5,4 %	-15 %

* vuoden 2020 osalta ennakkotieto

Uudellamaalla ulkomaisen kysynnän osuus oli ennen pandemiaa 40 prosenttia kun muualla maassa osuus oli noin 25 prosenttia. Lisäksi Uudenmaan kotimaisessa kysynnässä korostui ennen pandemiaa korkea henkilöliikenteen- ja erityisesti lentoliikenteen osuus. Näistä seikoista johtuen pandemia vaikutti Manner-Suomen maakunnista voimakkaimmin juuri Uudenmaan matkailukysyntään.

Uudenmaan matkailukysyntä pieneni 55 prosenttia (4,5 mrd. euroa) vuonna 2020. Ulkomainen matkailukysyntä kutistui 76 prosenttia (2,5 mrd. euroa) ja kotimainen kysyntä 41 prosenttia (2,0 mrd. euroa). Matkailun osuus Uudenmaan bkt:sta puolittui, jääden 1,5 prosenttiin. Työllisten määrä Uudenmaan matkailutoimialoilla väheni 10 000 työllisellä.

4.2 LAPPI

TAULUKKO 4. LAPIN AVAINLUVUT 2018-2020

LAPPI	2018	2019	2020*	Vuosi muutos 2019 - 2020, %
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	1 107	1 130	731	-35 %
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	567	599	270	-55 %
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	540	531	461	-13 %
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	409	395	351	-11 %
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	132	135	111	-18 %
Ulkomaisen matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	51 %	53 %	37 %	-30 %
Kotimaisen vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	37 %	35 %	48 %	37 %
Kotimaisen muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	12 %	12 %	15 %	27 %
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työnantajien kulut)	7,2 %	7,7 %	5,0 %	-35 %
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työnantajien kuluja)	6,4 %	6,8 %	4,3 %	-37 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työnantajien kulut)	436	446	286	-36 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työnantajien kuluja)	373	383	212	-45 %
BKT:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	6 019	5 998	5 941	-1 %
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	6 700	7 100	5 850	-18 %
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	11,2	11,8	9,2	-22 %
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	5 200	5 300	4 700	-11 %
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	8,7	8,8	7,4	-17 %
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	8,3 %	8,7 %	7,3 %	-16 %

* vuoden 2020 osalta ennakkotieto

Lapissa ulkomaisen matkailukysynnän osuus oli myös merkittävä (53 %) ennen pandemiaa. Ulkomaisen kysynnän kannalta tärkeä kevättalven sesonki ehti kuitenkin osittain toteutua ennen pandemian alkamista maaliskuussa 2020, minkä vuoksi ulkomainen matkailukysyntä supistui 55 prosenttia (330 milj. euroa) vuonna 2020. Yhteensä matkailukysyntä väheni Lapissa 35 prosenttia (399 milj. euroa).

Matkailun osuus Lapin bkt:sta laski 7,7 prosentista 5,0 prosenttiin. Matkailutoimialat työllistivät 1 250 henkilöä vähemmän kuin ennen pandemiaa ja matkailutyöllisten osuus laski 8,7 prosentista 7,3 prosenttiin.

4.3 VARSINAIS-SUOMI

TAULUKKO 5. VARSINAIS-SUOMEN AVAINLUVUT 2018-2020

VARSINAIS-SUOMI	2018	2019	2020*	Vuosimuutos 2019 - 2020, %
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	818	905	682	-25 %
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	146	175	54	-69 %
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	673	730	629	-14 %
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	553	630	502	-20 %
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	120	100	126	26 %
Ulkomaisen matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	18 %	19 %	8 %	-59 %
Kotimaisen vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	68 %	70 %	74 %	6 %
Kotimaisen muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	15 %	11 %	18 %	68 %
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työnantajien kulut)	2,0 %	2,2 %	1,7 %	-24 %
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työnantajien kuluja)	1,7 %	2,0 %	1,4 %	-30 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työnantajien kulut)	331	369	278	-25 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työnantajien kuluja)	275	321	198	-38 %
BKT:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	16 403	16 817	16 650	-1 %
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	12 350	13 000	10 700	-18 %
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	21,4	22,0	16,9	-23 %
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	5 050	5 350	4 850	-9 %
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	8,7	9,0	7,7	-15 %
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	5,6 %	5,7 %	4,8 %	-16 %

* vuoden 2020 osalta ennakkotieto

Varsinais-Suomen matkailukysynnästä 19 prosenttia oli ulkomaista ennen pandemiaa, minkä vuoksi matkailukysynnän supistuminen jäi Varsinais-Suomessa 25 prosenttiin (223 milj. euroa). Kotimainen matkailukysyntä supistui suuria kaupunkeja sisältävistä maakunnista selvästi vähiten, vain 14 prosenttia (102 milj. euroa). Osaltaan tähän vaikutti myös mökkeilyn lisääntyminen Varsinais-Suomessa, jossa on runsaasti vapaa-ajanasuntoja ja niiden laskennallinen käyttö sisältyy kotimaan muuhun matkailukysyntään. Muu kotimainen matkailukysyntä lisääntyikin Varsinais-Suomessa 26 prosenttia (26 milj. euroa).

Matkailun osuus Varsinais-Suomen bkt:sta laski puoli prosenttiyksikköä 1,7 prosenttiin. Työllisten määrä matkailutoimialoilla väheni 2 300 työllisellä ja matkailutyöllisten osuus laski 5,7 prosentista 4,8 prosenttiin.

4.4 PIRKANMAA

TAULUKKO 6. PIRKANMAAN AVAINLUVUT 2018-2020

PIRKANMAA	2018	2019	2020*	Vuosimuutos 2019 - 2020, %
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	891	917	644	-30 %
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	124	116	40	-66 %
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	767	801	605	-25 %
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	643	674	487	-28 %
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	124	127	117	-7 %
Ulkomaisen matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	14 %	13 %	6 %	-51 %
Kotimaisen vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	72 %	73 %	76 %	3 %
Kotimaisen muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	14 %	14 %	18 %	32 %
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työnantajien kulut)	1,8 %	1,9 %	1,3 %	-32 %
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työnantajien kuluja)	1,5 %	1,6 %	1,0 %	-36 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työnantajien kulut)	308	327	224	-31 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työnantajien kuluja)	258	276	160	-42 %
BKT:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	17 313	17 911	18 118	1 %
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	12 650	14 250	12 050	-15 %
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	21,5	24,0	19,4	-19 %
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	5 050	4 600	4 700	2 %
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	8,6	7,8	7,6	-2 %
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	5,4 %	6,0 %	5,2 %	-14 %

* vuoden 2020 osalta ennakkotieto

Pirkanmaan matkailukysyntä väheni 30 prosenttia (273 milj. euroa) ja kotimainen matkailukysyntä 25 prosenttia (196 milj. euroa) vuonna 2020. Matkailun osuus Pirkanmaan bkt:sta väheni 1,9 prosentista 1,3 prosenttiin. Matkailutoimialat työllistivät 2 200 henkilöä vähemmän kuin ennen pandemiaa ja 5,2 prosenttia työllisistä työskenteli matkailutoimialoilla.

4.5 POHJOIS-POHJANMAA

TAULUKKO 7. POHJOIS-POHJANMAAN AVAINLUVUT 2018-2020

POHJOIS-POHJANMAA	2018	2019	2020*	Vuosimuutos 2019 - 2020, %
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	684	681	536	-21 %
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	135	134	76	-44 %
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	548	547	460	-16 %
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	470	478	391	-18 %
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	78	69	70	1 %
Ulkomaisen matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	20 %	20 %	14 %	-28 %
Kotimaisen vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	69 %	70 %	73 %	4 %
Kotimaisen muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	11 %	10 %	13 %	28 %
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työnantajien kulut)	2,0 %	2,0 %	1,5 %	-28 %
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työnantajien kuluja)	1,8 %	1,8 %	1,3 %	-30 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työnantajien kulut)	248	253	183	-28 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työnantajien kuluja)	213	222	139	-37 %
BKT:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	12 379	12 856	12 938	1 %
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	7 750	8 150	6 800	-17 %
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	13,5	13,6	10,8	-21 %
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	3 600	3 450	3 350	-3 %
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	6,3	5,8	5,3	-8 %
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	4,4 %	4,5 %	3,9 %	-15 %

* vuoden 2020 osalta ennakkotieto

Pohjois-Pohjanmaan matkailukysyntä väheni 21 prosenttia (145 milj. euroa) ja kotimainen matkailukysyntä 16 prosenttia (87 milj. euroa) vuonna 2020. Matkailun osuus Pohjois-Pohjanmaan bkt:sta väheni 1,8 prosentista 1,3 prosenttiin. Matkailutoimialat työllistivät 1 350 henkilöä vähemmän kuin ennen pandemiaa ja 3,9 prosenttia koko työvoimasta työskenteli matkailutoimialoilla.

4.6 KESKI-SUOMI

TAULUKKO 8. KESKI-SUOMEN AVAINLUVUT 2018-2020

KESKI-SUOMI	2018	2019	2020*	Vuosimuutos 2019 - 2020, %
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	496	494	432	-12 %
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	66	60	20	-67 %
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	429	434	413	-5 %
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	346	356	309	-13 %
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	83	77	104	34 %
Ulkomaisen matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	13 %	12 %	5 %	-63 %
Kotimaisen vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	70 %	72 %	71 %	-1 %
Kotimaisen muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	17 %	16 %	24 %	54 %
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työnantajien kulut)	2,1 %	2,2 %	2,1 %	-7 %
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työnantajien kuluja)	1,8 %	1,9 %	1,6 %	-16 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työnantajien kulut)	183	188	170	-10 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työnantajien kuluja)	148	155	113	-28 %
BKT:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	8 517	8 630	8 368	-3 %
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	5 550	5 550	4 600	-17 %
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	9,2	9,1	7,1	-22 %
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	2 250	2 200	2 300	5 %
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	3,7	3,6	3,6	-1 %
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	4,8 %	4,7 %	4,0 %	-16 %

* vuoden 2020 osalta ennakkotieto

Keski-Suomessa matkailukysynnän supistuminen jäi 12 prosenttiin. Taustalla on ulkomaisen kysynnän vähäinen osuus (12 %) ennen pandemiaa sekä kotimaan muuhun matkailukysyntään sisältyvän vapaa-ajanasuntojen käytön kasvu. Kotimaan muu matkailukysyntä lisääntyikin kolmanneksen (37 milj. euroa) ja sen myötä kotimainen matkailukysyntä väheni kokonaisuudessaan vain 5 prosenttia vuonna 2020. Tämän johdosta matkailun osuus Keski-Suomen bkt:sta säilyikin lähes ennallaan 2,1 prosentissa. Työllisten määrä matkailutoimialoilla kuitenkin väheni 1 050 työllisellä ja osuus koko työvoimasta laski 4,7 prosentista 4,0 prosenttiin.

4.7 ETELÄ-SAVO

TAULUKKO 9. ETELÄ-SAVON AVAINLUVUT 2018-2020

ETELÄ-SAVO	2018	2019	2020*	Vuosi muutos 2019 - 2020, %
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	382	397	374	-6 %
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	67	64	13	-79 %
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	315	333	361	8 %
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	236	263	244	-7 %
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	79	70	117	67 %
Ulkomaisen matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	18 %	16 %	4 %	-78 %
Kotimaisen vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	62 %	66 %	65 %	-2 %
Kotimaisen muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	21 %	18 %	31 %	77 %
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työnantajien kulut)	3,7 %	3,9 %	4,1 %	5 %
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työnantajien kuluja)	3,0 %	3,2 %	2,8 %	-12 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työnantajien kulut)	154	160	158	-1 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työnantajien kuluja)	118	129	95	-26 %
BKT:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	4 113	4 114	3 862	-6 %
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	3 100	3 100	2 600	-16 %
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	5,3	5,3	4,2	-21 %
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	1 700	1 700	1 700	0 %
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	2,9	2,9	2,7	-6 %
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	5,1 %	5,1 %	4,4 %	-15 %

* vuoden 2020 osalta ennakkotieto

Etelä-Savon matkailukysyntä supistui kaikista maakunnista vähiten vuonna 2020: vain 6 prosenttia (22 milj. euroa). Lisäksi Etelä-Savo oli ainoa maakunta, jossa matkailun osuus bkt:sta hieman nousi 4,1 prosenttiin. Taustalla on erityisesti vapaa-ajanasuntojen lisääntynyt käyttö, joka kasvatti kotimaan muuta matkailukysyntää 67 prosenttia (47 milj. euroa). Kaikkiaan kotimainen matkailukysyntä kasvoi Etelä-Savossa 8 prosenttia (28 milj. euroa). Matkailutoimialat kuitenkin työllistivät 500 henkilöä vähemmän ja osuus kaikista työllisistä laski 5,1 prosentista 4,4 prosenttiin.

4.8 POHJOIS-SAVO

TAULUKKO 10. POHJOIS-SAVON AVAINLUVUT 2018-2020

POHJOIS-SAVO	2018	2019	2020*	Vuosi muutos 2019 - 2020, %
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	422	434	346	-20 %
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	49	51	16	-69 %
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	374	383	330	-14 %
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	303	313	268	-14 %
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	71	70	62	-11 %
Ulkomaisen matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	11 %	12 %	5 %	-61 %
Kotimaisen vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	72 %	72 %	77 %	7 %
Kotimaisen muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	17 %	16 %	18 %	12 %
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työnantajien kulut)	2,1 %	2,2 %	1,7 %	-26 %
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työnantajien kuluja)	1,8 %	1,9 %	1,4 %	-27 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työnantajien kulut)	163	171	127	-26 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työnantajien kuluja)	132	140	91	-35 %
BKT:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	7 628	7 775	7 759	0 %
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	4 750	5 250	4 400	-16 %
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	8,0	8,7	7,0	-20 %
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	2 100	2 350	2 150	-9 %
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	3,5	3,9	3,4	-13 %
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	4,5 %	4,9 %	4,2 %	-15 %

* vuoden 2020 osalta ennakkotieto

Pohjois-Savon matkailukysyntä väheni 20 prosenttia (88 milj. euroa) ja kotimainen matkailukysyntä 14 prosenttia (53 milj. euroa) vuonna 2020. Matkailun osuus Pohjois-Savon bkt:sta väheni 1,9 prosentista 1,4 prosenttiin. Matkailutoimialat työllistivät 850 henkilöä vähemmän kuin ennen pandemiaa ja 4,2 prosenttia työllisistä työskenteli matkailutoimialoilla.

4.9 ETELÄ-KARJALA

TAULUKKO 11. ETELÄ-KARJALAN AVAINLUVUT 2018-2020

ETELÄ-KARJALA	2018	2019	2020*	Vuosimuutos 2019 - 2020, %
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	414	475	274	-42 %
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	234	279	89	-68 %
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	180	196	185	-6 %
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	139	170	144	-15 %
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	41	26	41	56 %
Ulkomaisen matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	57 %	59 %	33 %	-45 %
Kotimaisen vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	34 %	36 %	53 %	47 %
Kotimaisen muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	10 %	5 %	15 %	171 %
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työnantajien kulut)	2,9 %	3,2 %	2,2 %	-32 %
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työnantajien kuluja)	2,6 %	3,0 %	1,9 %	-38 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työnantajien kulut)	129	132	86	-35 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työnantajien kuluja)	113	122	64	-48 %
BKT:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	4 402	4 338	4 124	-5 %
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	3 150	3 150	2 600	-17 %
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	5,5	5,2	4,1	-21 %
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	1 800	2 000	1 450	-28 %
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	3,1	3,3	2,3	-31 %
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	5,9 %	6,0 %	5,0 %	-16 %

* vuoden 2020 osalta ennakkotieto

Etelä-Karjalan matkailukysynnästä peräti 59 prosenttia oli ulkomaista kysyntää ennen pandemiaa, johtuen venäläisten Suomeen suuntautuvasta matkailusta. Ulkomainen matkailukysyntä väheni 68 prosenttia (190 milj. euroa) vuonna 2020 ja sen myötä matkailun kokonaiskysyntä supistui 42 prosenttia (200 milj. euroa) eli Uudenmaan jälkeen toiseksi eniten Manner-Suomen maakunnista. Matkailun osuus Etelä-Karjalan bkt:sta laski 3,2 prosentista 2,2 prosenttiin. Matkailutoimialoilla työskenteli 550 työllistä vähemmän ja osuus kaikista työllisistä laski 6,0 prosentista 5,0 prosenttiin.

4.10 KAINUU

TAULUKKO 12. KAINUUN AVAINLUVUT 2018-2020

KAINUU	2018	2019	2020*	Vuosimuutos 2019 - 2020, %
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	222	228	203	-11 %
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	48	41	16	-62 %
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	174	187	188	0 %
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	138	149	151	1 %
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	36	38	37	-2 %
Ulkomaisen matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	22 %	18 %	8 %	-58 %
Kotimaisen vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	62 %	65 %	74 %	13 %
Kotimaisen muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	16 %	17 %	18 %	10 %
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työnantajien kulut)	4,0 %	3,9 %	3,4 %	-14 %
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työnantajien kuluja)	3,4 %	3,3 %	2,8 %	-16 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työnantajien kulut)	84	83	72	-13 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työnantajien kuluja)	68	67	51	-24 %
BKT:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	2 101	2 141	2 158	1 %
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	1 800	1 900	1 600	-16 %
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	3,0	3,2	2,5	-21 %
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	1 300	1 350	1 450	7 %
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	2,2	2,3	2,3	1 %
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	5,3 %	5,6 %	4,8 %	-14 %

* vuoden 2020 osalta ennakkotieto

Kainuun kotimainen matkailukysyntä säilyi pandemiaa edeltävällä tasolla (188 milj. euroa) ja ainoastaan ulkomainen matkailukysyntä supistui 62 prosenttia (25 milj. euroa). Kainuun matkailukysyntä supistuiikin Etelä-Savon ja Pohjois-Karjalan jälkeen maakunnista vähiten, 11 prosenttia (25 milj. euroa). Matkailun osuus Kainuun bkt:sta laski 3,9 prosentista 3,4 prosenttiin ja työllisten määrä matkailutoimialoilla väheni 300 henkilöllä.

LIITTEET

LIITE 1. AVAINLUVUT 2019

Tunnusluku 2019	Koko maa	Varsinais-				
		Uusimaa	Suomi	Satakunta	Kanta-Häme	Pirkanmaa
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	16 260	8 266	905	245	238	917
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	5 288	3 304	175	30	17	116
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	10 972	4 962	730	215	221	801
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	8 851	3 869	630	184	193	674
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	2 121	1 093	100	31	28	127
Ulkomaisen matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	33 %	40 %	19 %	12 %	7 %	13 %
Kotimaisen vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	54 %	47 %	70 %	75 %	81 %	73 %
Kotimaisen muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	13 %	13 %	11 %	13 %	12 %	14 %
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työnantajien kulut)	2,7 %	3,0 %	2,2 %	1,3 %	1,6 %	1,9 %
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työnantajien kuluja)	2,3 %	2,6 %	2,0 %	1,1 %	1,5 %	1,6 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työnantajien kulut)	5 659	2 581	369	87	84	327
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työnantajien kuluja)	4 806	2 189	321	74	72	276
BKT:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	207 526	82 582	16 817	6 943	5 176	17 911
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	154 100	59 850	13 000	4 350	3 700	14 250
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	255,9	98,5	22,0	7,3	6,4	24,0
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	69 100	26 250	5 350	1 800	1 400	4 600
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	114,7	43,2	9,0	3,0	2,4	7,8
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	5,8 %	6,3 %	5,7 %	4,3 %	4,9 %	6,0 %

Tunnusluku 2019	Koko maa	Päijät-Häme				
		Kymenlaakso	Etelä-Karjala	Etelä-Savo	Pohjois-Savo	
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	16 260	301	269	475	397	434
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	5 288	51	71	279	64	51
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	10 972	249	197	196	333	383
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	8 851	200	163	170	263	313
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	2 121	49	34	26	70	70
Ulkomaisen matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	33 %	17 %	26 %	59 %	16 %	12 %
Kotimaisen vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	54 %	67 %	61 %	36 %	66 %	72 %
Kotimaisen muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	13 %	16 %	13 %	5 %	18 %	16 %
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työnantajien kulut)	2,7 %	2,0 %	1,6 %	3,2 %	3,9 %	2,2 %
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työnantajien kuluja)	2,3 %	1,7 %	1,4 %	3,0 %	3,2 %	1,9 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työnantajien kulut)	5 659	114	97	132	160	171
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työnantajien kuluja)	4 806	93	83	122	129	140
BKT:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	207 526	5 804	6 113	4 338	4 114	7 775
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	154 100	4 550	3 850	3 150	3 100	5 250
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	255,9	7,8	6,4	5,2	5,3	8,7
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	69 100	1 500	1 650	2 000	1 700	2 350
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	114,7	2,6	2,7	3,3	2,9	3,9
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	5,8 %	5,4 %	5,1 %	6,0 %	5,1 %	4,9 %

Tunnusluku 2019	Koko maa	Pohjois-	Etelä-		Keski-	
		Karjala	Keski-Suomi	Pohjanmaa	Pohjanmaa	Pohjanmaa
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	16 260	288	494	291	200	82
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	5 288	58	60	22	39	11
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	10 972	230	434	269	161	71
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	8 851	188	356	231	126	61
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	2 121	42	77	38	36	10
Ulkomaisen matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	33 %	20 %	12 %	7 %	19 %	13 %
Kotimaisen vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	54 %	65 %	72 %	80 %	63 %	75 %
Kotimaisen muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	13 %	14 %	16 %	13 %	18 %	12 %
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työnantajien kulut)	2,7 %	2,4 %	2,2 %	1,9 %	1,3 %	1,4 %
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työnantajien kuluja)	2,3 %	2,1 %	1,9 %	1,6 %	1,1 %	1,3 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työnantajien kulut)	5 659	111	188	103	80	31
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työnantajien kuluja)	4 806	93	155	87	64	27
BKT:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	207 526	4 758	8 630	5 660	6 392	2 257
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	154 100	3 550	5 550	3 150	4 500	1 200
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	255,9	5,9	9,1	5,2	7,2	1,9
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	69 100	1 650	2 200	1 450	1 500	550
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	114,7	2,7	3,6	2,4	2,4	0,9
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	5,8 %	5,3 %	4,7 %	3,6 %	5,1 %	3,8 %

Tunnusluku 2019	Koko maa	Pohjois-	Lappi		Ahvenanmaa	
		Pohjanmaa	Kainuu	Lappi	Ahvenanmaa	Ahvenanmaa
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	16 260	681	228	1 130	420	
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	5 288	134	41	599	165	
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	10 972	547	187	531	254	
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	8 851	478	149	395	206	
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	2 121	69	38	135	48	
Ulkomaisen matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	33 %	20 %	18 %	53 %	39 %	
Kotimaisen vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	54 %	70 %	65 %	35 %	49 %	
Kotimaisen muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	13 %	10 %	17 %	12 %	11 %	
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työnantajien kulut)	2,7 %	2,0 %	3,9 %	7,7 %	20,8 %	
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työnantajien kuluja)	2,3 %	1,8 %	3,3 %	6,8 %	18,5 %	
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työnantajien kulut)	5 659	253	83	446	241	
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työnantajien kuluja)	4 806	222	67	383	209	
BKT:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	207 526	12 856	2 141	5 998	1 178	
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	154 100	8 150	1 900	7 100	3 950	
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	255,9	13,6	3,2	11,8	6,5	
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	69 100	3 450	1 350	5 300	3 450	
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	114,7	5,8	2,3	8,8	5,7	
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	5,8 %	4,5 %	5,6 %	8,7 %	21,5 %	

LIITE 2. AVAINLUVUT 2020 (ENNAKKOTIETO)

Tunnusluku 2020	Koko maa	Varsinais-				
		Uusimaa	Suomi	Satakunta	Kanta-Häme	Pirkanmaa
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	9 673	3 733	682	211	192	644
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	1 539	805	54	11	4	40
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	8 134	2 928	629	200	187	605
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	6 167	2 035	502	168	158	487
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	1 967	894	126	32	29	117
Ulkomaisen matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	16 %	22 %	8 %	5 %	2 %	6 %
Kotimaisen vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	64 %	55 %	74 %	80 %	83 %	76 %
Kotimaisen muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	20 %	24 %	18 %	15 %	15 %	18 %
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työnantajien kulut)	1,7 %	1,5 %	1,7 %	1,1 %	1,3 %	1,3 %
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työnantajien kuluja)	1,2 %	1,2 %	1,4 %	1,0 %	1,1 %	1,0 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työnantajien kulut)	3 527	1 271	278	73	67	224
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työnantajien kuluja)	2 456	844	198	54	49	160
BKT:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	204 144	80 677	16 650	6 827	5 197	18 118
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	128 700	49 850	10 700	3 550	3 150	12 050
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	200,5	76,2	16,9	5,6	5,3	19,4
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	57 100	18 350	4 850	1 200	1 300	4 700
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	89,0	28,1	7,7	1,9	2,2	7,6
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	4,9 %	5,4 %	4,8 %	3,6 %	4,3 %	5,2 %

Tunnusluku 2020	Koko maa	Päijät-Häme				
		Kymenlaakso	Etelä-Karjala	Etelä-Savo	Pohjois-Savo	
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	9 673	254	208	274	374	346
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	1 539	15	24	89	13	16
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	8 134	239	184	185	361	330
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	6 167	187	141	144	244	268
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	1 967	52	43	41	117	62
Ulkomaisen matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	16 %	6 %	11 %	33 %	4 %	5 %
Kotimaisen vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	64 %	74 %	68 %	53 %	65 %	77 %
Kotimaisen muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	20 %	20 %	21 %	15 %	31 %	18 %
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työnantajien kulut)	1,7 %	1,6 %	1,4 %	2,2 %	4,1 %	1,7 %
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työnantajien kuluja)	1,2 %	1,3 %	1,1 %	1,9 %	2,8 %	1,4 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työnantajien kulut)	3 527	95	80	86	158	127
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työnantajien kuluja)	2 456	66	56	64	95	91
BKT:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	204 144	5 813	5 814	4 124	3 862	7 759
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	128 700	3 750	3 250	2 600	2 600	4 400
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	200,5	6,1	5,1	4,1	4,2	7,0
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	57 100	1 200	1 200	1 450	1 700	2 150
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	89,0	2,0	1,9	2,3	2,7	3,4
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	4,9 %	4,6 %	4,4 %	5,0 %	4,4 %	4,2 %

Tunnusluku 2020	Koko maa	Pohjois-		Etelä-		Keski- Pohjanmaa
		Karjala	Keski-Suomi	Pohjanmaa	Pohjanmaa	
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	9 673	261	432	220	150	57
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	1 539	19	20	10	14	3
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	8 134	242	413	211	136	54
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	6 167	201	309	179	101	45
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	1 967	41	104	32	35	9
Ulkomaisen matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	16 %	7 %	5 %	4 %	9 %	5 %
Kotimaisen vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	64 %	77 %	71 %	81 %	68 %	79 %
Kotimaisen muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	20 %	16 %	24 %	14 %	23 %	16 %
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työnantajien kulut)	1,7 %	2,1 %	2,1 %	1,4 %	1,1 %	1,0 %
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työnantajien kuluja)	1,2 %	1,8 %	1,6 %	1,2 %	0,8 %	0,9 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työnantajien kulut)	3 527	96	170	76	63	22
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työnantajien kuluja)	2 456	71	113	57	42	16
BKT:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	204 144	4 691	8 368	5 728	6 135	2 242
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	128 700	2 950	4 600	2 600	3 750	1 000
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	200,5	4,7	7,1	4,1	5,6	1,5
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	57 100	1 650	2 300	1 300	950	300
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	89,0	2,6	3,6	2,1	1,4	0,5
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	4,9 %	4,5 %	4,0 %	3,0 %	4,4 %	3,3 %

Tunnusluku 2020	Koko maa	Pohjois-		Lappi		Ahvenanmaa
		Pohjanmaa	Kainuu	Lappi	Ahvenanmaa	
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	9 673	536	203	731	162	
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	1 539	76	16	270	42	
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	8 134	460	188	461	120	
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	6 167	391	151	351	104	
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	1 967	70	37	111	16	
Ulkomaisen matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	16 %	14 %	8 %	37 %	26 %	
Kotimaisen vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	64 %	73 %	74 %	48 %	64 %	
Kotimaisen muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	20 %	13 %	18 %	15 %	10 %	
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työnantajien kulut)	1,7 %	1,5 %	3,4 %	5,0 %	10,1 %	
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työnantajien kuluja)	1,2 %	1,3 %	2,8 %	4,3 %	9,1 %	
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työnantajien kulut)	3 527	183	72	286	101	
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työnantajien kuluja)	2 456	139	51	212	79	
BKT:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	204 144	12 938	2 158	5 941	1 011	
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	128 700	6 800	1 600	5 850	3 650	
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	200,5	10,8	2,5	9,2	5,0	
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	57 100	3 350	1 450	4 700	3 200	
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	89,0	5,3	2,3	7,4	4,4	
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	4,9 %	3,9 %	4,8 %	7,3 %	20,2 %	

LIITE 3. MATKAILUTOIMIALAT³

- 1.a. Hotelli- ja muut majoituspalvelut**
 551 Hotellit ja vastaavat majoitusliikkeet
 552 Lomakylät, retkeilymajat yms. majoitus
 553 Leirintäalueet, asuntovaunu- ja matkailuvaunualueet
- 1.b. Vapaa-ajan asuntopalvelut (vapaa-ajan asunnot omaan käyttöön, vapaa-ajan asuntojen vuokraus, lomaosakkeet jne.)**
 681 Omien kiinteistöjen kauppa, osa *
 682 Omien tai leasing-kiinteistöjen vuokraus ja hallinta, osa *
 683 Kiinteistöalan toiminta palkkio- tai sopimusperusteisesti, osa *
 * Näistä loma-asuntojen ja lomaosakkeiden osuus
- 2. Ravitsemistoiminta**
 5610 Ravintolat ja vastaava ravitsemistoiminta
 5629 Henkilöstö- ja laitosruokailu
 5630 Baarit ja kahvilat
 (eli koko toimiala 56, pl. 5621 Pitopalvelu)
- 3. Rautateiden henkilöliikenne**
 4910 Rautateiden henkilöliikenne, kaukoliikenne
- 4. Linja-autojen henkilöliikenne ja taksiliikenne**
 4932 Taksiliikenne
 4939 Muualla luokittelematon maaliikenteen henkilöliikenne
- 5. Vesiliikenteen henkilökuljetus**
 5010 Meri- ja rannikkovesiliikenteen henkilökuljetus
 5030 Sisävesiliikenteen henkilökuljetus
- 6. Lentoliikenteen henkilökuljetus**
 5110 Matkustajalentoliikenne
- 7. Kulkuneuvojen vuokraus**
 7711 Autojen ja kevyiden moottoriajoneuvojen vuokraus ja leasing
- 8. Matkatoimisto- ja matkanjärjestäjäpalvelut**
 7911 Matkatoimistojen toiminta
 7912 Matkanjärjestäjien toiminta
 7990 Varauspalvelut, matkaoppaiden palvelut ym.
- 9. Kulttuuripalvelut**
 900 Kulttuuri- ja viihdetoiminta
 9102 Museoiden toiminta
 9103 Historiallisten nähtävyyksien, rakennusten ja vastaavien kohteiden toiminta
 9104 Kasvitieteellisten puutarhojen, eläintarhojen ja luonnonpuistojen toiminta
 (eli toimialat 90 ja 91, pois lukien 9101 Kirjastojen ja arkistojen toiminta)
- 10. Urheilu- ja virkistyspalvelut**
 7721 Vapaa-ajan ja urheiluvälineiden vuokraus ja leasing
 92 Rahapeli- ja vedonlyöntipalvelut
 9311 Urheilulaitosten toiminta
 9319 Muu urheilutoiminta
 9321 Huvi- ja teemapuistojen toiminta
 9329 Muu huvi- ja virkistystoiminta
 (eli toimialat 93 pois lukien 9312 Urheiluseurojen toiminta, 9313 Kuntokeskukset)

³ International recommendations for tourism statistics 2008

LIITE 4. MATKAILUTUOTTEET

Matkailutilinpidon tyypilliset tuotteet ovat seuraavat (tuotteiden alla vastaavat KTTL⁴ -nimikkeet):

A. Kulutustuotteet

A.1 Tyypilliset tuotteet

1. Majoituspalvelut

1.a. Hotelli- ja muut majoituspalvelut

- 551000 Hotellipalvelut ja vastaavat majoituspalvelut
- 552000 Retkeilymajojen, leirintäalueiden, lomakylä- ym. palvelut

1.b. Vapaa-ajan asuntopalvelut

- 682010 Asuntojen vuokraus
- 682020 Asuntojen hallinta
- 682030 Muiden kiinteistöjen vuokraus, hallinta ja kauppa
- 683100 Kiinteistövälytyspalvelut
- 683200 Kiinteistöjen isännöintipalvelu
- Näistä loma-asuntojen ja lomaosakkeiden osuus

2. Ravitsemispalvelut

- 561000 Ravitsemispalvelut
- 562000 Ateriapalvelut ja muut ravitsemispalvelut, osa
- 563000 Juomatarjoilupalvelut

3. Rautateiden kaukoliiketalvet

- 491000 Rautateiden henkilöliikennepalvelut, kaukoliikenteen osuus

4. Maantieliikennepalvelut

- 493120 Linja-autoliikenne, kaukoliikenteen osuus
- 493200 Taksien käyttöön liittyvät palvelut
- 493900 Muut maaliikenteen henkilöliikennepalvelut, kaukoliikenteen osuus

5. Vesiliikennepalvelut

- 500100 Vesiliikenteen henkilökuljetus

6. Ilmaliikennepalvelut

- 511000 Matkustajalentoliikenteen palvelut

7. Henkilöliikennevälineiden vuokrauspalvelut

- 771100 Henkilöautojen ja kevyiden moottoriajoneuvojen vuokraus- ja leasingpalvelut

8. Matkatoimisto-, matkanjärjestäjä- ja matkaopaspalvelut

- 790000 Matkatoimistojen ja matkanjärjestäjien palvelut, muut varauspalvelut ja niihin liittyvät palvelut, osa

9. Kulttuuripalvelut

- 900100 Esittävä taide ja luomistyö, osa
- 900400 Taidelaitosten palvelut
- 910200 Museoiden palvelut
- 910400 Kasvitieteellisten puutarhojen, eläintarhojen ja luonnonpuistojen palvelut

10. Urheilu- ja virkistyspalvelut

- 920000 Rahapeli- ja vedonlyöntipalvelut, osa
- 931000 Urheilutoiminta, osa
- 932000 Huvi- ja virkistystoiminta

⁴ <https://www.stat.fi/fi/luokitukset/cpa/>

A.2 Liitännäiset tuotteet

Välityspalkkiot (polttoaineiden kauppa)

- 463000 Polttoaineiden tukkukaupan palvelut
- 473000 Polttoaineiden vähittäiskaupan palvelut

Palvelut (henkilölähiliikenne)

- 491000 Rautateiden henkilöliikennepalvelut, lähiliikenteen osuus
- 493110 Raitiotie- ja metroliikenne
- 493120 Linja-autoliikenne, lähiliikenteen osuus
- 493900 Muut maaliikenteen henkilöliikennepalvelut, lähiliikenteen osuus

A.3 Ei-ominaiset tuotteet

Välityspalkkiot (tukku- ja vähittäiskauppa)

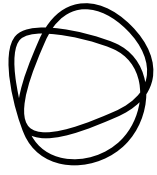
- 462000 Tukkukaupan palvelut
- 471000 Vähittäiskaupan palvelut

Muut tuotteet

B. Ei-kulutustuotteet**B.1 Arvoesineet**

- Arvoesineet sisältyvät matkailukulutukseen (tourism expenditure) IRTS 2008:n mukaan.

B.2 Muut ei-kulutustuotteet

Visit Finland

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

VISIT FINLAND TUTKIMUKSIA 8
VALTAKUNNALLINEN JA ALUEELLINEN MATKAILUTILINPITO:
MATKAILUN TALOUS- JA TYÖLLISYYSVAIKUTUKSET 2019-2020

ISBN 978-951-822-059-9 (verkojulkaisu)
ISSN 2342-8791